

15.11.2017

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2017

Kokousaika: 15.11.2017 klo 16.00 – 19.36

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2017

Mötestid: 15.11.2017 kl 16.00 – 19.36

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

15.11.2017

400 §.....	4
Esityslistan asia nro 3	4
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2018 JA TALOUSSUUNNITELMA 2018–2020	4
Pormestari Vapaavuori	4
Valtuutettu Rydman	6
Apulaispormestari Sinnemäki	8
Valtuutettu Heinäluoma	10
Valtuutettu Vuorjoki.....	12
Ledamoten Rantala	14
Valtuutettu Hyttinen	16
Valtuutettu Peltokorpi.....	18
Valtuutettu Ebeling.....	20
Valtuutettu Aro	22
Valtuutettu Pennanen	24
Valtuutettu Arhinmäki.....	26
Apulaispormestari Pakarinen	28
Valtuutettu Jalovaara	29
Valtuutettu Holopainen	30
Valtuutettu Oskala	31
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Pajunen	33
Valtuutettu Honkasalo.....	34
Valtuutettu Moisio	35
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Kopra	37
Apulaispormestari Pakarinen	38
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Kari	39
Valtuutettu Mari Rantanen	40
Apulaispormestari Razmyr.....	42
Valtuutettu Meri.....	44
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	45
Valtuutettu Kivekäs	45
Valtuutettu Soininvaara.....	47
Valtuutettu Karhuvaara	48
Valtuutettu Asko-Seljavaara	49
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	51
Ledamoten Månsson	52

15.11.2017

Valtuutettu Muurinen.....	53
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)	55
Valtuutettu Nygård	55
Valtuutettu Strandén	56
Ledamoten Borgarsdóttir-Sandelin	57
Valtuutettu Klemetti (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Strandén (vastauspuheenvuoro)	58
Valtuutettu Anttila.....	58
Valtuutettu Sazonov.....	59
Valtuutettu Urho.....	60
Valtuutettu Paavolainen	61
Valtuutettu Ohisalo	61
Valtuutettu Vepsä	62
Valtuutettu Venemies.....	64
Valtuutettu Järvinen	64
Valtuutettu Aleksi Niskanen	66
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	68
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Vartiainen (vastauspuheenvuoro).....	68
Valtuutettu Puhakka.....	69
Valtuutettu Bogomoloff	69
Valtuutettu Kaleva.....	70
Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	71
Valtuutettu Silvo.....	72
Valtuutettu Hyttinen	72
Valtuutettu Ebeling.....	73
403 §.....	73
Esityslistan asia nro 6	73
KOIRAVEROSTA LUOPUMINEN.....	73
Valtuutettu Meri.....	73
Valtuutettu Arhinmäki.....	73
Valtuutettu Taipale.....	74
Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro).....	74
Valtuutettu Pelkonen.....	75
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Arajärvi	75

15.11.2017

400 §

Esityslistan asia nro 3

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2018 JA TALOUSSUUNNITELMA 2018–2020

Pormestari Vapaavuori

Rouva puheenjohtaja. Fru ordförande. Valtuutetut. Stadsfullmäktige.

Aivan aluksi haluan kiittää virkakuntaamme jälleen kerran tehdystä hyvästä työstä vaikeassa ja haastavassa tehtävässä ja sitten kiittää valtuustoryhmiä erittäin hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä. Se laaja yksituumaisuus ja yhteisymmärrys, jolla olemme pystyneet tätä budjetti-prosessia viemään eteenpäin, antaa erittäin hyvät eväät tälle valtuustokaudelle ja kaikelle sille työlle, jota täällä olemme yhdessä tekemässä hienomman ja toimivamman Helsingin puolesta.

Valtiovarainministeriö korjasi syyskuussa kolmannen kerran kuluvan vuoden talousennustetta ylöspäin, tällä kertaa 2,9 %:iin. Ensi vuodelle kasvua ennustetaan 2,1 %. Talouden tilannekuva on melko lailla toinen, kuin vielä viime vuonna tähän aikaan oletettiin. Talouden käännteet ovat toisinaan varsin nopeita. Julkinen taloutemme kokonaisuudessaan ei kuitenkaan edelleenkään rakennu riittävän kestäväälle ja vankalle pohjalle. Tällä puolella laiva kääntyy huomattavasti hitaammin. Julkinen talous kokonaisuudessaan jatkaa velkaantumistaan, eivätkä rakenteelliset haasteet, väestön ikääntyminen ja korkea rakenteellinen työttömyys ole kadonneet mihinkään. Niitä ei edes myötätuuli suhdanteessa riitä itsestään korjaamaan. Rakentuakseen kestäväälle pohjalle julkinen talous vaatii vielä uudistuksia. Juuri nyt valmisteluprosessien ympärillä leijuva epäselvyys – ja nyt puhun siis valtionhallinnosta ehkä Helsingin kaupungin hallinnosta – kuitenkin vain lisää epävarmuutta. Vaikka talouden positiivinen noste lisää houkutusta menolisäyksille, pitäisi kuitenkin osata malttaa – varsinkin kun julkisen vallan kyky niin valtakunnan kuin paikallishallinnon tasolla on taipuvaisempi hyvinä aikoina lisäämään menoja kuin huonoina aikoina niitä karsimaan.

Hyvät valtuutetut.

15.11.2017

Helsinki on yksi Euroopan kiivaimmin kasvavista kaupungeista. Tämä asettaa taloutemme toimintaympäristöön paljon positiivisia mahdollisuuksia mutta myös resursseja vaativia haasteita. Kuluvan vuoden tammi–syyskuussa Helsingin väestö on kasvanut yli 8 000 hengellä, mikä antaa olettaa koko vuoden väestönkasvun päättyvän ainakin 9 000:n, jopa reilun 10 000 uuden helsinkiläisen tasolle. Kasvavan kaupungin on pidettävä erityistä huolta kasvun kestävydestä.

Helsinki investoi nyt ennätyksellisen paljon kasvavan kaupungin tarpeisiin, infraan, palveluverkkoon, asuntotuotantoon, joukkoliikenteeseen sekä elinkeinoelämän tarpeisiin. Kokonaisinvestointitaso nousee ensi vuonna 754 miljoonaan euroon, joka on huiman suuri luku.

Väestöennustetta rivakampi kasvu on otettu huomioon myös budjettiehdotuksen käyttötalouspuolella. Kaupunkistrategian mukainen toimintamenojen kasvu talousarvion 2017 tasosta talousarvioon 2018 on yhteensä noin 65 miljoonaa euroa eli 1,7 %.

Budjettiehdotus mahdollistaa uuden kaupunkistrategian linjausten käynnistämisen kaikilla toimialoilla. Valtuusto on antanut laajan tuen strategiassa yhteisesti määriteltujen tavoitteiden ja maailman toimivimman kaupungin vision edistämiseksi. Uudessa organisaatiossa toimialalautakuntien rooli budjettivarojen kohdennuksessa korostuu. Toimialalautakuntien vastuu strategian edistämisessä ja kaupungin luotsaamisessa oikeaan suuntaan myös budjettipäätöksiin onkin suuri. Toivon lautakuntatyöskentelyyn viisautta ja kykyä priorisoida erilaisia tärkeitä kokonaisuuksia kaupunkistrategian henkeä kunnioittaen.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin vahva taloustilanne on seurausta paitsi viime valtuustokauden tehokkaasta lainakurista myös helsinkiläisten yritysten hyvästä menestyksestä alkaneen talouskasvun imussa. Erityisesti finanssisektorin keskittyminen Helsinkiin sekä peliteollisuuden valopilkut ovat vahvistaneet Helsingin yhteisöverotuottoa. Helsingin osuus yhteisöverokertymästä on noussut lähelle 30 %:n jako-osuutta.

Detta baserar sig dock inte endast på enskilda företags lyckoträffer eller engångsföreteelser baserade på något företags goda prestationer. Det positiva är att enligt Skatteförvaltningen handlar om ett större, omfattande fenomen. Världens bäst fungerande stad är också den bästa näringspolitiken. Vi strävar efter att också i fortsättningen påverka att Helsingfors är ett möjligt attraktivt ställe att arbeta, företaga och investera.

15.11.2017

Käsillä olevaan budjettiesitykseen sisältyy esitys kunnallisveron maltillisesta asentamisesta 18,5 %:sta 18 %:iin sekä esitys koiraverosta luopumisesta kokonaan. Veropolitiikka on yksi keinoista, joilla kaupunki voi entisestään lisätä houkuttelevuuttaan asuinpaikkana. Helsingissä asuin- ja elinkustannukset ovat muuten korkeat. Veroalennus alentaa tulevan vuoden verotuloja suoraan noin 70 miljoonalla eurolla, mutta epäsuorasti se lisää talouden dynamiikkaa lisääntyvinä kulutusmahdollisuuksina. Verotulojen kehitys ja kasvu näyttää kokonaisuutena Helsingin osalta tasaiselta. Verotulojemme ennakoidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella noin 100 miljoonan euron vuosivauhtia.

Budjettiehdotuksen sisältämät panostukset käyttötalouteen, strategian toteutukseen vaadittavat satsaukset sekä investointi ja rahoitus pystytään kunnallisveron alennuksen jälkeenkin kattamaan tulorahoituksella ilman merkittävää lisävelkaantumista. Kaupunkistrategiassa yhdessä päättämämme keskeinen talouden perälauta jäädyttää asukasta kohden lasketun velkamäärän nykytasolleen. Vaikka väestönkasvu ja edellisen kauden tuottavuustavoitteen loiveneminen 1 %:sta 0,5 %:iin mahdollistaa menolisäyksiä käyttötalouspuolella, ei taloudenhoitoon silti pidä suhtautua keveästi. Kuten alussa totesin, edessämme on vielä monenlaisia haasteita. Meillä kaikilla on velvollisuus pyrkiä tekemään kaikki se, mitä kaupunki tekee päivä päivältä hieman paremmin, modernimmin, ketterämmin ja tehokkaammin.

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin kaupungin tavoite on rakentua maailman toimivimmaksi kaupungiksi. Tämä budjettiesitys on yksi askel tähän suuntaan. Budjettiehdotus mahdollistaa kaupunkimme vision rakentamisen strategiassa päätettyjen tavoitteiden pohjalta. Budjettiehdotus vastaa omalta osaltaan kestävä kasvun haasteeseen sekä kantaa huolta heikompiosista. Ehdotus rakentaa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa pääkaupunkia, joka Helsinki haluaa olla. Ett Helsingfors som blir bättre dag för dag.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Hyvinvointipalveluita voi olla vain siellä, missä talous on vahva. Viime kädessä toimivien julkisten palveluiden takana ovat aina työteliäät veronmaksajat ja menestyvät yritykset. Pitkällä tähtäimellä vain sellainen kaupunki voi menestyä, jossa myös veronmaksaja viihtyy.

15.11.2017

Kaupunkimme talous on tänä päivänä varsin tukevalla pohjalla. Se ei ole sattumaa vaan pitkäjänteisen työn tulos. Finanssikriisin aiheuttama romahdus ja sitä seurannut pitkä taantuma kurittivat tuntuvasti Helsinkiäkin. Kaupungin velat kaksinkertaistuivat muutamassa vuodessa.

Viime valtuustokaudella kaupungin taloutta laitettiin kuntoon pitkälti kookomuksen tahdittamana. 1 %:n vuotuista tuottavuustavoitetta ja investointikattoa arvosteltiin kovasti, mutta juuri tällaisten menojarrujen ansiosta velkaantumisen pysäytettiin ja kaupungin talous saatiin vakaalle tolalle. Tämän työn hedelmistä voimme nauttia ensi vuonna.

Kevennämme nyt helsinkiläisten verorasitusta puolella prosenttiyksiköllä, ja on kyllä aikakin. Edellisestä veronkevennyksestä on jo 21 vuotta aikaa, ja näin kevennettynäkin verotuksemme on yhä finanssikriisiä edeltänyttä tasoa kireämpi. Veronmaksajan rasitusta on lisätty vuosikymmenten aikana jatkuvasti. On erinomaista, että käänämme nyt suuntaa.

Kiinteistöveron pidämme ensi vuonna alimmalla lainsäädännön mahdollistamalla tasolla. Koiraveron poistamme kokonaan. Näistä ratkaisuista huolimatta pystymme nostamaan kaupungin investoinnit uudelle ennätystasolle ilman merkittävää tarvetta lisävelalle. Nyt päätettävillä investoinneilla ja veroratkaisuilla Helsinki parantaa kilpailukykyään ja luo edellytyksiä uudelle talouskasvulle.

Kaupunkistrategiassa määriteltyä visiota maailman toimivimmasta kaupungista toteutetaan investoimalla asumiseen, liikenteeseen ja kaupungin viihtyisyyttä parantaviin ratkaisuihin. Keskiössä ovat asuntotuotantotavoitteen ja elinkeinoelämän edellyttämät investoinnit, palveluverkon kehittäminen liikuntainvestoinnit mukaan lukien ja joukkoliikenne. Korjausrakentamisessa korostuvat koulurakennusten ja päiväkotien turvallisuuden, terveellisuuden ja käyttökelpoisuuden varmistaminen.

Satsningar för framtiden syns också i driftsekonomiutgifterna. De livskraftiga och säregna skolorna är en av Helsingfors centralaste dragningskraftfaktorer. Helsingfors bereder sig för en ökande barnmängd med 1 300 nya dagisplatser. Fostrans- och utbildningssektorn utskiljs i budgeten som ett särskilt insatsområde.

Kansainvälistyvässä maailmassa tietä menestykseen tasoittaa monipuolinen kielitaito. Helsinki lisää muun muassa englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja peruskoulun paikkamääriä. Lisäksi vahvistetaan kiinan kielen opetusta sekä muuta kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tarpeiden tukemiseen ja nuorten

15.11.2017

syрjäytymisen ehkäisemiseen panostetaan ja avustusmäärärahoja korotetaan liikkumattomuuden vähentämiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimessa lisämäärärahat kohdistuvat muun muassa ikäihmisten kotona asumisen palveluihin, lasten ja nuorten mielenterveystyöhön, neuvoloiden ja koulujen oppilasterveydenhuollon vahvistamiseen sekä lastensuojeluun ja perheneuvoloiden jonojen purkamiseen. Myöskään korkeatasoisia kulttuuripalveluita Helsingin keskeisenä kilpailuvalttina ei ole unohdettu. Lisäksi laaditaan kokoomukselle tärkeä selvitys Stara-liikelaitoksen tilaaja- ja tuottajaroolien erottamiseksi toisistaan.

Hyvät valtuutetut.

On syytä kiittää kaikkia budjettineuvotteluissa mukana olleita ryhmiä ratkaisuhakuisuudesta ja kompromissikyvystä helsinkiläisten yhteiseksi parhaaksi. Kansainvälinen kilpailu on yhä enenevässä määrin metropolien välistä. Kun Helsinki menestyy, koko Suomi hyötyy. Helsingin tulee pyrkiä olemaan Itämeren alueen kilpailukykyisin kaupunki, joka vetää puoleensa yrityksiä, investointeja ja osaavia ihmisiä. Ensi vuoden budjetti tukee tätä kunnianhimoista tavoitetta hyvin.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuustokollegat ja kaikki te sitkeät Helsinki-kanavan seuraajat.

Kaupunki kasvaa nyt kohisten. Kasvu on nopeampaa kuin rohkeimmatkaan ennusteet ovat meille luvanneet, ja tässä olemme samassa veneessä monien muiden Pohjois-Euroopan pääkaupunkien kanssa. Helsinkiin syntyy paljon lapsia, ja tänne muutetaan niin muualta Suomesta kuin maamme rajojen ulkopuolelta. Tämän vuoden kasvuluvuissa näkyy nyt ensimmäistä kertaa toden teolla myös vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden suuri määrä, vaikka he muodostavatkin kasvusta melko pienen osan. Kasvu kertoo vetovoimasta ja vaatii meiltä paljon.

4 vuoden kuluttua Helsingissä voi olla jopa 30 000 asukasta enemmän kuin tällä hetkellä. Siksi meidän täytyy nähdä erityistä vaivaa, että ensi vuonna ja tulevina vuosina rakennetaan yhdessä sellaista kaupunkia, joka on nykyisille ja tuleville helsinkiläisille hyvä paikka asua ja tehdä työtä.

Käsitlemme tämän valtuustokauden ensimmäistä talousarviota, joka mielestäni toteuttaa strategian linjauksia uskottavasti ja hyvin – lunas-

15.11.2017

taa sitä, mistä keskustelimme ja mitä linjasimme 2 vuotta sitten niin eriarvoistumisen torjunnasta, tasa-arvoisesta ja laadukkaasta koulutuksesta. Nämä lupaukset toteutuvat budjetissa hyvin. Erityisesti satsataan laadukkaaseen koulutukseen ja varhaiskasvatukseen, opetuksen laatuun ja toimiviin ja terveellisiin koulurakennuksiin.

Tutkimusten mukaan laadukas varhaiskasvatus tasoittaa erilaisista taustoista tulevien lasten eroja kaikkein parhaiten. Mikään muu myöhempi koulutus ei ole yhtä tehokas investointi kuin hyvä varhaiskasvatus. Vuosi sitten Helsingin budjetista neuvoteltaessa vihreät esittivät, että varhaiskasvatus tulisi maksuttomaksi helsinkiläisille lapsille. Nyt ensi vuoden syksyllä aloitamme 5-vuotiaista. Miten hienoa, että tässä asiassa Helsinki näyttää suuntaa myös muulle Suomelle!

Kun maksuttomuus, kaupungin kasvu ja parantuva työllisyystilanteemme lisäävät päivähoitopaikkoja tarvitsevien lasten määrää, meillä on erityinen velvollisuus huolehtia siitä, että päiväkotipaikkoja on tarpeeksi ja että perheet saisivat paikan läheltä kotia. Ensi vuonna Helsingissä valmistuukin ennätysmäärä päiväkotipaikkoja niin Borgströminmäkeen Laajasaloon, Kuninkaantammeen, Kalasatamaan, ja tahti jatkuu seuraavana vuonna niin Jätkäsaassa, Lauttasaassa, Myllypurossa kuin Maunulassa, ja tämän eteen ryhmämme on tehnyt töitä jo vuosia.

Ensi vuonna jokainen ekaluokkalainen saa aloittaa Helsingissä vieraan kielen opiskelun. Myös tämä on tutkimustietoon perustuva satsaus helsinkiläisten lasten oppimisen edellytyksiin, ja tässäkin asiassa on hienoa, että tämä mahdollisuus toteutuu kaikissa Helsingin kouluissa eikä vain harvoissa ja valituissa.

Kun budjetista neuvoteltiin, linjattiin, että tulevien vuosien rakentamisen painopisteisiin ei kuulu Vartiosaaren suunnittelu. Helsinki kasvaa ja täällä rakennetaan paljon niin tulevana vuonna kuin siitä eteenpäinkin – niin Pasilassa, Jätkäsaassa, Kuninkaantammessa, Kalasatamassa, Vuosaassa ja Raide-Jokerin varrella. Kun rakentaminen on kiihkeää, on tärkeää löytää myös ne paikat, jotka eivät ole ensimmäisenä rakentamisen listalla.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Mahdollinen sote-uudistus on synnyttänyt Helsingissä suuren epävarmuuden rakenteista, joiden päämäärä on turvata hyvinvointimme. Epävarmuuksista huolimatta Helsingin ensi vuoden talousarvio linjaa sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisestä täysillä. Teemme töitä niin kauan kuin nämä palvelut ovat meidän vastuullamme. Erityisesti ensi

15.11.2017

vuoden talousarviossa satsataan hyvään vanhusten hoitoon ja nuorten mielenterveyden ennaltaehkäisyyn.

Strategiassa asetimme kunnianhimoisen tavoitteen olla hiilineutraali vuonna 2035, ja nyt tuo tavoite on tehtävä todeksi. Ensi vuoden talousarviossa tätä tehdään todeksi erityisesti liikumisen osalta – niin pyöräilyn investoinnit kuin kaupunkipyöräjärjestelmä laajenevat. Strategian yksi punaisista langoista oli eriarvoisuuden torjunta, ja sitä tämä budjetti toteuttaa monessa eri kohdassa niin sosiaali- ja terveyspalveluissa, neuvolassa, koulussa kuin liikunnassakin.

Vihreälle ryhmälle tärkeimmät tavoitteet toteutuvat tässä budjettiehdotuksessa hyvin. Kiitämme kaikkia ryhmiä rakentavista ja hyvistä neuvotteluista ja kannatamme tämän talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustokollegat.

Helsinki on tänä päivänä monella tavalla onnekaassa asemassa. Kaupunki kasvaa. Työllisyys vahvistuu. Tänne muuttaa paljon nuoria ihmisiä opiskelemaan ja työskentelemään. Taloutemme on hyvässä kunnossa.

Sosialidemokraattien mielestä palvelut ovat parasta tasa-arvoa. Ne antavat turvaa ja pohjaa elämästä ja arjesta selviytymisessä. Kaikille tasaa-arvoiset palvelut luovat yhteisöllisyyttä, auttavat pärjäämään kaiken muutoksen ja yllätysten keskellä. Hyvät palvelut vaativat myös rahoituksen. Viime vuosina tehdyt lukuisat tutkimukset ihmisten veronmaksuhalukkuudesta kertovat, että ihmiset ovat halukkaita maksamaan vaikka korkeampiakin veroja, jos he saavat vastineeksi laadukkaita ja monipuolisia yhteiskunnan palveluita. Tämä on tärkeätä pitää mielessä nyt ja tulevaisuudessa.

Sosialidemokraatit asettivat vuoden 2018 budjettineuvottelujen tavoitteiksi ensisijaisesti monipuolisten palveluiden turvaamisen kaikille helsinkiläisille. Erityisesti korostimme sote-palveluita, opetus- ja kulttuurisekä liikuntapalveluita.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa koettiin edellisellä valtuustokaudella ennen kokemattoman suuria muutoksia. 2 ison toimialan yhdistyessä kaikesta tingittiin. Sitä tehosti vielä vuosittainen 1 %:n tuottavuustavoit-

15.11.2017

teen paine. Käytännössä tuottavuustavoite on tarkoittanut henkilöstö- ja toiminnan supistuksia. Ne ovat näkyneet etenkin vanhusten hoivassa, mielenterveyspalveluissa sekä lastensuojelussa.

Näihin halusimme nyt lisäeuroja, kun kaupungin talous on jo vuosien ajan näyttänyt hyvää tulosta. Neuvotteluissa saimme runsaat 20 miljoonaa euroa, mutta ikävä kyllä suuri poikkeus vie siitä laskennallisesti puolet. Kun muilla toimialoilla tuottavuustavoite puolitettiin 0,5:een, sote-toimialalla se jäi pormestarin esityksessä edelleen 1 %:iin. Käytännössä se tarkoittaa noin 10 miljoonan euron leikkauspaineita. Mielestämme tämä on suuri vääryys. Sosiaalipalveluja, vaikkapa lastensuojelua tai terveydenhoitoa, pitää mielestämme kohdella yhdenvertaisesti muiden sektoreiden kanssa. Olisimme toivoneet, että pormestari ja viraston johto olisivat kantaneet tästä suurempaa huolta.

Arvoisa puheenjohtaja.

SDP:n valtuustoryhmän mielestä valtuuston syksyn alussa hyväksymä kaupunkistrategia velvoittaa Helsingin kiinnittämään enemmän huomiota kaupunkilaisten ja kaupungin eri alueiden väliseen tasa-arvoon.

Meidän mielestämme Helsingin tulee pääkaupunkina tehdä enemmän nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja syrjäytyneiden nuorten auttamiseksi. Tästä syystä Helsinki suuntaa ensi vuonna syrjäytymisen ehkäisyn ohjelman kautta varoja nuorten parissa työskentelevien eri toimijoiden tekemään työhön. Menestyvänä kaupunkina meidän tehtävänä on huolehtia, että kaikista pidetään huolta, eikä ketään päästetä putoamaan yhteiskunnan tukiverkon ulkopuolelle.

Pidämme hyvänä, että Helsinki huolehtii yhteistyössä HSL:n kanssa koululaisryhmien sujuvasta ja maksuttomasta joukkoliikenteestä koulupäivän aikana. Kyseessä on tasa-arvoteko.

Tänä vuonna meille oli tärkeää herättää kaikki siihen, että panoksemme kouluihin ja koulujen tasa-arvoon eivät riitä. Kouluista ja päiväkodeista etenkin tietyiltä alueilta kuuluu hätähuutoja. Nyt Helsinki lisää panoksiaan kouluihin. Olennaista on, että ne kohdennetaan oikein.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän lähtökohtana budjettineuvotteluissa oli talouden hedelmien suuntaaminen palveluihin ja vastuullisen taloudenpidon noudattaminen. Pidämme tärkeänä, että ensi vuoden budjetissa rahaa suunnataan niihin palveluihin, joista on aiempina vuosina leikattu ja joissa kaupungin työntekijät ovat olleet kovilla.

15.11.2017

Haluamme, että Helsingin talous on vakaalla pohjalla myös tulevina vuosina. Emme voi olla varmoja, kuinka pitkään nyt orastava talouskasvu jatkuu. Erityisesti näistä epävarmuustekijöistä johtuen Helsingin kaupungin tulee olla johdonmukainen omissa toimissaan ja luoda turvallisuutta kaupunkilaisille. Kaupungin tulee huolehtia, että palvelut vastaavat kasvavan kaupungin ja ikääntyvän väestön tarpeisiin. Johdonmukaisuuden vaade kohdistuu myös päätöksentekijöihin. Sovitusta pidetään kiinni ja pääkaupunkiamme rakennetaan pitkäjänteisellä otteella. Merkittävien investointipäätösten kohdalla, kuten Vartiosaaren ja raitiotieyhteyden rakentamisen tapauksessa, poukkoilu on koko kaupungin ja ympäristön kannalta huonoa politiikkaa.

Huolenpito, tuki ja tasa-arvoiset mahdollisuudet luovat terveen pohjan myös tulevaisuuden kasvulle ja menestykselle Helsingissä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Politiikka on useimmiten kompromissien hakemista. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää vuoden 2018 budjettisovun hyväksymistä.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meidän päättäjien tärkein tehtävä on lisätä kaupunkilaisten yhdenvertaisuutta ja luoda jokaiselle tasavertaiset edellytykset hyvään elämään. Pohjana tälle on koulutus, jossa kaikkia lapsia autetaan pääsemään samalle viivalle taustastaan tai lahjakkuudestaan riippumatta. Yhtä lailla tärkeä on vahva turvaverkko, josta jokainen voi saada avun, kun omat voimat eivät riitä selviytymiseen. Siksi budjetin valmistelun kulmakivi on hyvien palveluiden turvaaminen.

Koulutukseen ja kasvatukseen ohjataan tässä budjetissa kiitettävästi rahaa. Sitä myös tarvitaan, koska lapsia tulee kovaa vauhtia lisää, mikä toki on ilo. Lapset ansaitsevat vain parasta. Heidän kuljettamisensa toiselle puolelle kaupunkia päivähoitoon tai ahtaminen ylisuuriin ryhmiin ei ole inhimillistä. Siksi pitää nopeasti tarttua haasteeseen löytää tilat tarpeeksi monille uusille päiväkotipaikoille. Täytyy myös huolehtia, että tutut ja turvalliset aikuiset hoitavat lapsia silloinkin, kun joku ryhmästä sairastaa.

Tärkeää on, että budjettineuvotteluissa sovittiin positiivisen diskriminaation rahoituksen lisäämisestä kasvatuksessa ja koulutuksessa. Va-

15.11.2017

semmistoliiton ehdotuksesta sovittiin myös selvityksestä, miten erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukitoimet toteutuvat. Tässä on tärkeää kuulla huolella niin oppilaiden, vanhempien kuin opettajienkin kokemuksia. Tavoitteeksi ei riitä, että oppilaat pusketaan rimaa hipoen peruskoulun läpi. Sen sijaan erityisoppilaita pitää auttaa saamaan koko oppimispotentiaalinsa käyttöön ja tarjota hyvä pohja selviytyä työelämässä. Erilaisten lasten opettaminen yhdessä on hyvä tavoite, mutta erityisluokkien vähentäminen ei saa olla itsetarkoitus, vaan työtä pitää tehdä lasten tarpeet edellä.

Hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton suurin huoli tästä budjetista on liittynyt sosiaali- ja terveyspalveluihin. Pormestarin ehdotuksessa niihin olisi tehty suorastaan häpeällisen rajut leikkaukset. Meidän tärkein tavoitteemme budjettineuvotteluissa olikin saada lisää rahaa sote-palveluihin, ja tässä myös onnistuttiin.

Toisin kuin viime valtuustokaudella, tämä budjetti ei leikkaa merkittävästi sote-palveluiden rahoituksesta asukasta kohti. Olemme iloisia tästä suunnanmuutoksesta. Tämä budjetti antaakin täydet mahdollisuudet jatkaa hyvää työtä, jota sosiaali- ja terveystoimialalla tehdään. Tuottavuuden parantuessa jää jonkin verran rahaa myös palveluiden kehittämiseen paremmiksi. Esimerkiksi neuvoloiden ja kouluterveydenhuollon vahvistaminen, perheneuvoloiden jonojen purkaminen ja jalkautuvan sosiaalityön kehittäminen ovat meille tärkeitä tavoitteita, joista budjettineuvotteluissa sovittiin.

Silti olisi naiivia väittää, että tämä budjetti korjaisi Helsingin ongelmat. Erityisesti vanhustenhoidossa on hälyttäviä puutteita, jotka vaarantavat vanhusten ihmisoikeuksien toteutumista. Kotihoidon vahvistamiseen ohjataan nyt jonkin verran lisää rahaa, mutta jos olisimme yksin päättämässä budjetista, vanhustenhoitoon satsattaisiin huomattavasti enemmän. Hienoa silti on, että budjettineuvotteluissa päätettiin selvittää, miten ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyä voidaan parantaa. Selvityksen pitää johtaa myös tekoihin. Me aiomme kamppailla hyvän vanhustenhoidon puolesta koko valtuustokauden ajan.

Viime valtuustokaudella kovia palveluiden leikkauksia perusteltiin talouden ongelmilla. Irvokasta on, että nyt Helsingillä yhtäkkiä on varaa alentaa ennestäänkin matalaa veroprosenttia. Tämä osoittaa, että leikkaukset eivät olisi olleet tarpeen, vaan syyt niihin ovat olleet ideologisia. Kokoomuksen ehdotuksesta tehty veronalennus ei toki ole vastuullisinta mahdollista talouspolitiikkaa, emmekä me olisi sitä toivoneet. Veroprosentti ei ollut kuitenkaan Vasemmistoliitolle kynnyskysymys bud-

15.11.2017

jettisovun hyväksymisessä toisin kuin sote-palveluiden leikkaukset olisivat olleet.

Hyvät valtuutetut.

Olemme iloisia, että budjettineuvotteluissa sovittiin lisärahoituksesta päästövähennysohjelman valmisteluun, luonnonsuojeluohjelman toimenpanoon ja kevyen liikenteen väyliin. Erityisen hienoa on, että muut ryhmät suostuivat Vasemmistoliiton ehdotukseen kaupunkipyörien laajentamisesta koko kaupunkiin vuoteen 2019 mennessä. Kyse on paitsi pyöräilyn edistämisestä myös kaupunginosien välisestä yhdenvertaisuudesta. Myllypuron tai Malminkartanon asukkaalle sujuva liikkuminen on yhtä tärkeää kuin kantakaupunkilaisille. On turha puhua kauniita korulauseita alueellisen eriarvoisuuden ehkäisemisestä, ellemmme arkisissa asioissa huolehdi kaikkien kaupunginosien kehittämisestä, oli sitten kyse kulttuurista, palveluista, liikuntapaikoista tai vaikkapa polkupyöristä.

Eriarvoisuuden ehkäiseminen on yksi valtuustostrategian tärkeimmistä tavoitteista. Tämän budjetin valmistelu osoitti, että se ei tule osaksi budjettia itsestään, vaan siihen liittyviä toimenpiteitä ja rahoitusta piti budjettineuvotteluissa vaatia. Tähän työhön me Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä olemme valmiita jatkossakin. Toivomme että muut ryhmät sitoutuvat samaan. Kannatamme budjetin hyväksymistä.

Kiitos.

Ledamoten Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on viime vuosina menestynyt hyvin taloudenpidossaan ja elinkeinopolitiikassaan. Tämä kaikki näkyy korkeampina verotuloina – erityisesti yhteisöveron osalta. Tämä hyvä kehitys antaa meille mahdollisuuden pudottaa kunnallisveroprosenttimme 18:aan. Erityisen tervetulleeksi esityksen tekee se, että se tehdään ilman leikkauksia palveluiden rahoitukseen. Verokevennys tukee ostovoiman kehitystä kaikissa väestöryhmissä ja tukee ihmisiä korkeiden asumismenojen kanssa selviämisessä. Muutoksen jälkeen veroprosenttimme on samalla tasolla kuin muun muassa Espoolla, ja tämä tekee Helsingistä entistäkin kilpailukykyisemmän.

RKP pitää hyvänä myös kiinteistöveron pysymistä minimitasolla. Kiinteistöverolla on suora vaikutus Helsingin asumiskustannuksiin ja kilpai-

15.11.2017

luckykyn. Hyvä taloustilanne antaa meille mahdollisuuden pysyä myös näiltä osin vetovoimaisena. Hyvästä tilanteesta huolimatta meidän on oltava varovaisia. Epävarmuus tulevasta koskee Helsinkiä erityisesti hallituksen epäonnistuneen maakunta- ja sote-uudistuksen kautta. On hyvä, että pormestari Vapaavuori on ottanut vahvan roolin sekä vastuun nostaa esiin näiden suunnitelmien heikkouksia suurten kaupunkien näkökulmasta. Kiitos siitä.

Helsinki on menossa oikeaan suuntaan, mutta meidän on osattava katsoa jo nyt kauemmas. Hiljattainen keskustelu EU:n lääkevirastosta ja sen sijoittamisesta Helsinkiin sekä nykyisen henkilökunnan halukkuus muuttaa tänne kertoo, miten paljon meillä on vielä työtä tehtävänä houkuttelevuuden osalta. Idut meillä on olemassa – nyt kyse on siitä, miten me saamme ne nousemaan oraalle.

Helsinki investoi ennätysuuresti infrastruktuuriin, homekoulujen korjaamiseen sekä uusiin asuinalueisiin. Kun investoinnit ovat näin suuria, on toivottavaa, että laadusta pystytään pitämään kiinni. RKP pitää tärkeänä, että rakennusteollisuuden yritykset ovat vahvasti mukana kantamassa vastuuta rakentamisen laadun paranemisesta. Uusia homekouluja tai käyttökelvottomia asuntoja ei saa enää syntyä.

Värderade ordförande.

SFP, som under behandlingen av delgeneralplanen för Vårdö, önskade utveckla ön för rekreation gläds också över att planeringen av bostadsbyggande på ön nu sätts på is. Vi behöver våra grönområden.

Trots att det går bra för Helsingfors i stort, går det inte bra för alla Helsingforsare. SFP är därför mycket nöjd med de tillägg som stadsstyrelsegrupperna kunde enas om i sina förhandlingar i att utveckla servicen. Social- och hälsovården var vår prioritering i förhandlingarna och där bland annat äldreomsorgen. Då den allmänna principen är att seniorerna ska kunna bo hemma så länge de orkar så måste vi också få hemvården att fungera klanderfritt. Här har vi ännu verkligen mycket att förbättra och utveckla, och vi kan ta lärdom av hur man gjort exempelvis i Nordsjö i det arbetet. Och trots att många vill bo hemma länge så ska det vara möjligt att komma in på ett boende då orken eller viljan tryter. Det finns idag allt för många, speciellt minnessjuka, som bor hemma, som absolut borde få en plats på ett boende. Att det nu finns en klar skrivning att hemvården på svenska i Helsingfors måste säkras är en otroligt viktig politisk markering. Idag finns det i praktiken ingen svensk hemvård utanför de södra stadsdelarna, och detta är oacceptabelt, och vi kräver att det sker en snabb förbättring. Ansvar ligger

15.11.2017

tungt hos social- och hälsovårdssektorn och vi utgår från att detta nu tas på allvar.

Att vi satsar mer på anhörigvårdarna är viktigt. Stadsstyrelsen var senaste vår inte nöjd med de kriterier som tagits fram för anhörigvårdarna, vilka skulle ha slagit hårt speciellt mot de som sköter sitt barn hemma. Nu har arbetet gjorts om så att kriterierna blir mer möjliggörande och ersättningsnivån också höjs. Vi är nöjda med att detta också syns i budgettilläggen som stadsstyrelsen godkände. Barn- och ungas växande ohälsa motverkas med nya satsningar och resurser. SFP lyfter gärna fram också behovet av lågröskelverksamhet, gärna i samarbete med tredje sektorn, som ett viktigt verktyg i detta arbete.

Värderade ordförande.

Helsingfors är en bildningsstad som ska vara en föregångare vad gäller utbildning och kultur. Vi ska lägga ribban högt, och det gör vi i nästa års budget. Det är en imponerande lista på nya framtidssatsningar som bland annat gäller språkundervisningen och invandrarnas utbildningsnivå. Vi bevarar också den subjektiva dagvårdsrätten och inför avgiftsfri småbarnspedagogik, vilket är i alla barns intresse.

Arvoisa puheenjohtaja.

RKP haluaa kiittää kaikkia budjetin laadintaan osallistuneita virkamiehiä. Työ on tehty ammattitaidolla organisaatiomuutosten keskellä. Kiitos siitä. Kiitos kuuluu myös muille valtuustoryhmille hyvästä yhteistyöstä. RKP kannattaa täten budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Maamme talous on kasvanut kuluvana vuonna ennakoitua paremmin. Sekä kotimainen että ulkomainen kysyntä ovat kasvaneet ja työllisyys on parantunut, mikä näkyy käytännössä kasvaneina verotuloina. Talouskasvun jatkuminen ei kuitenkaan ole itsestäänselvyys. Kotitalouksien ostovoima ei ole kasvanut yleistä talouskasvua vastaavasti, ja samaan aikaan asumiskustannusten nousu jatkuu. Yritysten kustannuskilpailukyky onkin parantunut työntekijöiden ostovoiman kustannuksella. Tuottavuus on kasvanut, mutta palkat eivät ole nousseet vastaavalla tavalla, mikä luo esteen kotimaisen kysynnän kasvulle. Perussuomalaiset kantaa huolta siitä, että talouskasvun hedelmät jakautuvat epätasa-

15.11.2017

puolisesti ja haluaa pyrkiä varmistamaan, että talouskasvun hedelmistä pääsevät nauttimaan kaikki kansalaiset.

Edellä mainitun valossa Perussuomalaisten valtuustoryhmä katsoo, että päätös kunnallisveroprosentin laskusta 0,5 prosenttiyksiköllä on erittäin tervetullut. Se ei vaaranna kaupungin taloutta, mutta lisää suoraan kaupunkilaisten käteen jäävien tulojen määrää. Monen pienituloisen kaupunkilaisen kohdalla jokainen lisäeuro on tarpeen ja menee suoraan kulutukseen, mikä omalta osaltaan edistää kotimaista kysyntää ja ylläpitää talouskasvua.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä pitää hyvänä myös sitä, että kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan. Perussuomalaisten valtuustoryhmä katsoo, että tämä verolinjaus on sekä oikeudenmukainen että edistää tavoitetta kaupunkilaisten asumiskustannusten kohtuullisuudesta.

Verolinjauksista viimeisenä mutta periaatteelliselta merkitykseltään ei vähäisimpänä Perussuomalaisten valtuustoryhmä haluaa kiittää kaupunginhallitusta esityksestä koiraverosta luopumisesta. Vero on toteutuneessa muodossaan ollut myös epäoikeudenmukainen, sillä vain tunnollisimmat ovat maksaneet. Verotuotot ovat viime vuosina romahtaneet, ja tilaston mukaan vain joka neljännestä koirasta maksettiin viime vuonna koiraveroa. Onkin korkea aika siirtää tämä muinaisen historian romukoppaan.

Hyvät valtuutetut.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä katsoo, että myös budjettineuvotteiluissa tehdyt linjaukset varojen käytöstä ovat pitkälti oikean suuntaisia. Joukkoliikenteen osalta lähitulevaisuuden keskeisin uusi hanke on Raide-Jokeri, joka ansaitsee asianmukaisen panostuksen. Länsimetroprojektista tulee ottaa opiksi, eikä projektissa tehtyjä virheitä tule toistaa. Länsimetron osalta käyttöönoton onnistumiseen ja havaittujen ongelmien kiireelliseen korjaamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Samoin olisi perusteltua tehdä projektissa jo kertaalleen sovittu erityistilintarkastus, kun projektin aikataulu myöhästyi reilusti yli vuodella ja kustannukset räjähtivät käsiin.

Muiden hankkeiden osalta on tärkeää pyrkiä kiirehtimään myös toimenpiteitä, joilla nykyisiä raitiolinjoja saadaan nopeutettua ja joukkoliikenteen matka-aikoja kokonaisuudessaan lyhennettyä joukkoliikenteen kulkutapaosuuden nostamiseksi.

15.11.2017

Perussuomalaiset pitää hyvänä, että koulujen ja päiväkotien sisäilma-ongelmiin kiinnitetään aikaisempaa enemmän huomiota ja korjausvelan hillitsemiseen sekä uudisrakentamiseen on osoitettu 150 miljoonan euron panostus. Sisäilmakorjauksia olisi syytä kiirehtiä ja samalla panostaa erityisesti rakennussuunnitteluun ja valvontaa, jotta sisäilmaongelmilta pystyttäisiin tulevaisuudessa välttymään.

Myös panostukset syrjäytymisen ehkäisemiseen ja työllistämiseen ovat tervetulleita. Työllisyyden hoidon toimintaohjelmaan varatut 26 miljoonaa euroa tulevat varmasti tarpeeseen. Syrjäytymisen ehkäisyyn olisi kuitenkin syytä panostaa entistä enemmän jo kouluvaiheessa ja panostaa nuoriin niin opinto-ohjauksen kuin muidenkin tukipalveluiden muodossa, jotta ongelmat pyritäisiin välttämään ennalta.

Perussuomalaiset pitävät hyvänä myös sosiaali- ja terveystoimeen 21 miljoonan euron lisäpanostusta, joka kohdistetaan muun muassa ikäihmisten kotona asumisen palveluiden kehittämiseen, omaishoidon tukeen sekä vammaispalvelujen ja jalkautuvan sosiaalityön vahvistamiseen. Tällä panostuksella tulee olemaan merkittävä käytännön vaikutus kaupunkilaisten hyvinvointiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä kiittää kaikkia neuvotteluihin osallistuneita virkamiehiä sekä ryhmiä ja kannattaa talousarvioesityksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Olemme aiemmin hyväksyneet alkaneelle valtuustokaudella kunnianhimoisen strategian. Strategian keskeisenä tavoitteena on, että Helsinki on maailman toimivin kaupunki. Valtuustolle käsiteltäväksi tuotavien talousarvioesitysten pitää olla linjassa strategiatavoitteiden kanssa, jotta strategiakirjaukset ovat uskottavia. Tekojen ja sanojen pitää muutoinkin olla sopusoinnussa keskenään.

Kaupunginhallituksen budjettiesitys on kehittynyt hyvään suuntaan pormestarin ensimmäisestä esityksestä. Määrärahalisäykset koulutukseen, erityisesti oppimateriaaleihin ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen tukemiseen sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa

15.11.2017

ikäntyvien kotona asuvien helsinkiläisten palveluiden kehittämiseen, lastensuojelun ja perheneuvolatyön resurssien vahvistamiseen, lasten ja nuorten mielenterveystyön kehittämiseen, neuvola- ja kouluterveydenhuollon mitoitusten parantamiseen ja omaishoidon tukipalveluihin ovat erityisen tärkeitä. Toki nämä ovat pieniä lisäyksiä budjetin koanissummaan nähden.

Ryhmämme kuitenkin kummeksuu kirjausta, jonka mukaan selvitetään keinoja, jotta kouluterveystarkastuksissa päästäisiin 90 %:n peittävyteen. Kouluterveystarkastuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella, jossa määritellään, että peruskoulun oppilaille pitää järjestää jokaisella vuosiluokalla terveystarkastus. Ryhmien kirjaama tavoite on riikeässä ristiriidassa asetuksen kanssa. Kouluterveydenhuollon surkea tilanne pitää korjata ensi tilassa, ja tähän eivät paljon selittelyt auta.

Helsingin asukasluvun ja lasten määrän ennustetaan kasvavan, ja paine palveluita kohtaan kasvaa samalla. Ennen kuntavaaleja lähes jokaisen ehdokkaan huolena oli koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat ja niiden ratkaisemista pidettiin yhtenä alkaneen valtuustokauden tärkeimmistä tavoitteista. Sisäilmaongelmien vähentäminen on kirjattu talousarvion tekstiosaan, ja Helsinki tulee laatimaan kiinteistöstrategian sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Emme kuitenkaan ole vakuuttuneita, että investointisuunnitelmassa on varauduttu riittävästi välttämättömiin korjauksiin.

Kaupungin organisaatio on kokenut ison muutoksen. Hallintouudistuksen ja uuden toimialarakenteen hyödyt tulevat toivottavasti näkymään tulevina vuosina kaupungin budjetissa. Raja-aitoja on kaatunut ja uusia toimintatapoja opetellaan. Toivomme virkamiehiltä ennakoluulottomuutta ja rakentavaa yhteistyötä toimialojen sisällä mutta myös niiden rajojen yli, ja tästä on jo hyvää näyttöä eri toimialoilla. Uskomme, että yhteistyöstä hyötyvät ensi sijassa kaupunkilaiset. Otan esimerkin. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen, koulujen, nuorisotoimen, kulttuuritoimen ja kirjastojen kesken tehtävä yhteistyö voisi olla estämässä lasten ja nuorten syrjäytymistä ja kaventaa erilaisista perheistä, erilaisista lähtökohdista tulevien lasten välisiä eroja oppimisessa ja osallistumisessa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Uudet toimintatavat eivät vaadi aina rahaa vaan ennen kaikkea halua arvioda ennakoluulottomasti omaa toimintaa ja kokeilla uutta pelkäämättä epäonnistumista. Kehittämisen esteenä voi kuitenkin olla myös raha. Esimerkiksi kirjaston määrärahat tulevat olemaan erittäin tiukoilla Oodin käyttöönoton jälkeen. Valtuustoryhmien kesken on ollut yhteisymmärrys, että lähikirjastoja ei vähennetä, ja pidämme tätä erittäin tär-

15.11.2017

keänä. Meidän onkin syytä arvioida jatkossa tarkkaan määrärahojen riittävyttä ja tehtävä tarvittaessa nopeastikin korjausliikkeitä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Totesin puheeni alkuvaiheessa, että tekojen ja sanojen pitää olla sopu-
soinnussa keskenään. Pormestari Vapaavuori on vaatinut, että kau-
punkien pitäisi saada jatkossa hoitaakseen myös ne työllisyys- ja elin-
keinopalvelut jotka ovat nyt ely- ja te-keskusten tehtäviä. Maan hallituk-
sessa on suhtauduttu tähän sinänsä suopeasti. Tämän tavoitteen rin-
nalla näyttäytyy kuitenkin hieman kummalliselta, että Helsingin kunta-
osuus työmarkkinatukimenoista on tänä vuonna jo 65 miljoonaa euroa
ja suunnittelukaudella varaudutaan samaan summaan. Aktiiviseen työl-
lisyysspolitiikkaan ei kuitenkaan varata yhtään enempää rahaa kuin
aiemmin. Helsingin omalla vastuulla olevassa toiminnassa olisi siis nyt-
kin kehitettävää.

Keskustan valtuustoryhmä epäilee talousarvioesitykseen kirjattua arvio-
ta ensi vuoden verotuloista liian varovaiseksi. Päätämme nyt laskea ve-
roprosenttia ja verotulot teki laskevat sen vuoksi hieman, mutta luo-
tamme siihen, että talouskasvun vauhdittuminen lisää kaupungin vero-
tuloja vielä enemmän kuin nyt ennustetaan.

Työllisyyden paraneminen näkyy merkittävästi myös menopuolella
esimerkiksi varhaiskasvatuspalvelujen kysynnän kasvuna – näin arve-
lemme. Arvioimme, että varhaiskasvatuksen kysyntä tulee kasvamaan
ensi vuonna merkittävästi myös 5-vuotiaiden maksuttomuuskokeilun,
sisaralennuksen merkittävän kasvattamisen ja varhaiskasvatusmaksu-
jen tulojen noston myötä. Kasvavaan kysyntään on kyettävä vas-
taamaan ja päiväkotipaikkoja on löydettävä läheltä perheiden koteja.
Mielestämme myös yksityisen hoidon kuntalisää olisi syytä korottaa
kaikissa 3:ssa yksityisen hoidon tuen käyttömuodoissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatamme budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun kaupungin taloudellinen tilanne paranee merkittävästi, on luonnol-
lista, että lisääntyvät taloudelliset voimavarat jaetaan osittain verojen tai
maksujen alentamiseen, osin palvelujen parantamiseen ja osin lainan

15.11.2017

lyhentämiseen. Vaikka Helsingin talousarvioesitys syntyykin vähän erikoisella tavalla, lopputulos verojen alennuksineen vaikuttaa perustellulta. Alun perin toki veronalennuksen keskeinen perustelu oli valtiovallan taholta tuleva pakko korottaa kiinteistöveroä, mutta tämän uhan poistuttua päätettiin jättää kiinteistövero ennalleen ja silti alentaa veroprosenttia. Laskelmani mukaan käytämme hieman vajaan kolmanneksen taloudellisen pelivaramme parantumisesta verojen alentamiseen, mitä KD:n valtuustoryhmä pitää perusteltuna.

Pidämme tärkeänä, että julkisen talouden velkaantumista ei tarkastella ainoastaan velkasuhteen näkökulmasta, vaan myös absoluuttista velkaantumista on pyrittävä laskemaan asteittain. Erityisesti hyvinä vuosina lainakannan laskuun pitäisi olla varaa. Tätä toivettamme budjettiesitys ei täytä. Maakuntaudistus uhkaa poistaa noin kaksi kolmasosaa kunnallisverokertymästä lainakannan jäädessä ennalleen. Tämä korostaa lainakannan vähentämisen tarvetta. Tämän johdosta teen seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2018–2020 kaupunginvaltuusto ilmaisee toiveenaan, että jatkossa vakavasti pyritään velkamäärän vähentämiseen.

Kuten totesin, olemme siis tyytyväisiä veronalennukseen. Toki voidaan kysyä, olisiko ennen veronkevennystä tai veronkevennyksen yhteydessä tullut luopua kaupungin työntekijöiden lomarahojen leikkauksesta. Nythän tilanne on sellainen, että osa veronalennuksista on otettu kaupungin työntekijöiden lomarahojen leikkauksesta. Mikäli kaupungin taloudellinen tilanne jatkaa merkittävää paranemista, katsomme, että Helsingin on syytä harkita vuoden 2019 lomarahojen leikkauksesta luopumista. Tämän johdosta teen seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2018–2020 kaupunginvaltuusto ilmaisee toiveenaan, että vuoden 2019 talousarvion valmistelun yhteydessä harkitaan kaupungin työntekijöiden lomarahojen leikkauksesta luopumista, mikäli kaupungin taloudellinen positiivinen kehitys jatkuu.

KD:n valtuustoryhmä kannattaa toimintojen tehostamista, mutta korostamme edelleen sitä, että menoleikkaus ei automaattisesti ole toiminnan tehostamista. 0,5 %:n menoleikkaus on 0,5 %:n tehostamista vain jos vastaavat palvelut ja vastaava palvelutaso saavutetaan halvemmalla. Emme edelleenkään hyväksy valheellista kielenkäyttöä, mikä valitettavasti näyttää kuitenkin olevan yleinen linja. Samalla kun edellytämme rehellistä kielenkäyttöä, tunnustamme avoimesti, että 0,5 %:n tuotta-

15.11.2017

vuoden parannus on paljon vaikeampi saavuttaa kuin 0,5 %:n meno-leikkaus.

Vaikka taloudellinen kehitys on ollut positiivista, budjettivalmistelu on nostanut esiin myös yhden hälyttävän seikan. Kun vuonna 1997 koiraveron maksoi vielä lainkuuliaisesti noin 80 % koiranomistajista, niin vuonna 2016 vain noin 23 % toimi näin. Tämä kertoo huolestuttavia asioita lainkuuliaisuuden tasosta ja siinä tapahtuneesta muutoksesta. Tässä tilanteessa on perusteltua luopua koiraverosta. Samalla on syytä pyrkiä verotukseen, jossa mahdollisimman vähän perustuu ihmisten rehellisyyteen ja jossa läpinäkyvyys ei koske vain julkista hallintoa, vaan jossa verotettavat tulot ovat läpinäkyviä verottajan suuntaan. Niin kuin vanha neuvostovitsi kertoi naapurin toverin sanoneen: ”Vapaus hyvä, kontrolli parempi”. Jos veroja maksetaan rehellisyyden mukaan, rehelliset ihmiset maksavat veroja eri periaatteella kuin muut.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksymistä.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja Helsinki-kanavan seuraajat.

Kiitän edellisiä puhujia, ja haluan jatkaa liittämällä keskustelun Helsingin talousarviosta sen kansainväliseen ja kotimaiseen kontekstiin. Eurooppalaisissa Helsinkiä suuremmissa kaupungeissa on nähtävissä selvä 2000-luvulla tapahtunut muutos. Ne ovat alkaneet näyttää toisiltaan. Kaupunkien keskustat ovat täynnä pieniä kalliita erityisliikkeitä ja asuntojen hinnat ovat monelle saavuttamattomissa. Niiden katukuva on pääasiassa valkoinen, keskiluokkainen ja hyvinvoiva.

Kaupunkien samankaltaistuminen on osa maailmanlaajuisia kaupungistumistrendiä. 50 suurimmalla metropolialueella asuu 7 % maailman väestöstä ja ne tuottavat 40 % maailman talouskasvusta. Kaupungit ovat kehittyneet Richard Floridan oppien mukaisesti luovan luokan unelmiksi ja talouden vetureiksi. Hän kirjoitti vuosituhannen alun klassikkoteoksessaan ”Luovan luokan esiinmarssi” kaupungeista, joiden taloutta kannattelevat teknologiateollisuus, innovaatiot ja startup-kulttuuri. Niihin virtaa koulutettuja nuoria ja varakkaita ammattilaisia, joita houkuttaa kaupunkien energia, vapaus ja etnisyyksien ja seksuaalisuuk-sien moninaisuus. Ne ovat strategioidensa mukaisesti inklusiivisia, kaikki mukaan ottavia kaupunkeja, joissa ketään ei syrjitä.

15.11.2017

Helsingin strategia sisältää paljon samoja, monella tavalla hyviä unelmia. Kävelykeskustojen, pyöräilijöiden, kahviloiden, startupien ja innovaattoreiden unelmakaupunki sysää kuitenkin syrjään monia todellisuuksia. Viimeisimmässä kirjassaan Richard Florida kirjoittaakin olleensa väärässä. Hän sanoo kaupunkien olevan nyt kriisissä. Luovan luokan nousu suurissa kaupungeissa on tuottanut talouskasvua vain jo varakkaille. Kaupunkien kasvua ja taloudellista vaurastumista ovat seuranneet gentrifikaatio ja asuntojen hintojen nousu. Tuloterot uusien ja pitkäaikaisten asukkaiden välillä ovat kasvaneet, sosiaaliset ongelmat ovat keskittyneet esikaupunkialueille. Näissä kaupungeissa yhdenvertaisuus ja moninaisuus ovat arvo mutta eivät välttämättä todellisuutta.

Helsinki sitoutuu strategiassaan hillitsemään eriarvoisuutta ja alueiden eriytymistä. Se haluaa kasvaa, mutta tehdä sen kestävästi ylläpitäen kaupungin sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Tässä Helsinki onkin onnistunut YK:n kestävän kaupunkikehityksen indeksin perusteella paremmin kuin moni muu kaupunki. Silti myös Helsingin kaupunkirakenteessa tapahtuu eriytymistä. Sen asukkaiden hyvinvointierot kasvavat ja vaikeimmat ongelmat kasaantuvat samoille ihmisille – usein jo toisessa tai kolmannessa polvessa. Parin vuoden takaisen kyselytutkimuksen mukaan lähes 40 % Helsingin keskustan asukkaista uskoi, ettei heillä ole enää varaa asua nykyisellä asuinalueellaan tulevaisuudessa. Monet eivät tunteneet kuuluvansa tietyillä Helsingin alueille tuloerojen, iän tai etnisen taustansa takia. Enemmistö vastaajista piti ongelmana, että rikkaat alueet tulevat rikkaammiksi ja köyhät alueet köyhemmiksi.

Kun talousarviota laadittiin, sen ensimmäinen versio sisälsi leikkauksia nimenomaan sinne, missä eriarvoisuutta ehkäistään eli sosiaali- ja terveyspalveluihin. Saimme kuulla usealta eri taholta viestin, että rahat kyllä riittävän. Kun samaan aikaan kuuntelee kaupungin työntekijöitä ja kaupunkilaisia, todellisuus näyttää kuitenkin toiselta. Työntekijät kertovat kiireestä ja uupumuksesta. Henkilöstömitoitus on Helsingissä kiireämpää kuin muissa kaupungeissa. Laajamittainen siirtymä laitoshoidosta avohoitoon on tuonut paljon hyvää mutta myös vaikeuksia, kun resurssit eivät ole seuranneet palveluiden perässä. Esimerkiksi lastensuojelussa ongelmiin päästään puuttumaan yhä myöhäisemmässä vaiheessa, kun sekä henkilökunnasta, tiloista että ostopalveluista on pulaa. Resursseja ei riitä ehkäisevään lastensuojeluun.

Toisaalta säästöt näkyvät myös ikääntyneiden ihmisten hoivassa. Helsinki on halunnut siirtää iäkkäiden ihmisten hoivan laitoksista koteihin. Se on kiristänyt hoitoon pääsyn kriteereitä, minkä seurauksena vanhukset ovat kotona pidempään ja sairaampina, jolloin kotihoitokin on kalliimpaa. Nyt myös näitä kotihoiton yksilökohtaisia kuluja halutaan karsia. Mitä uskotte tämän tarkoittavan hoidon laadulle?

15.11.2017

Ongelmat eivät ole syntyneet äkillisesti, vaan ne ovat toistuvien leikkausten tulosta. Talousarviosta käydyin poliittisen neuvottelun seurauksena sosiaali- ja terveystalouden määrärahoja saatiin kuitenkin talousarviossa kasvatettua, mistä kiitämme neuvottelijoita. Lisämäärärahat ohjataan lastensuojeluun, kotiin vietäviin palveluihin sekä päihde- ja mielenterveystalouteen. Ilmoitamme siitä, että näiden lisäysten myötä myös osa feminististen puolueen esittämistä toiveista näkyy talousarviossa. Veronalennusta emme kannattaneet, koska se vahvistaa jälleen jo hyvin pärjäävien ostovoimaa.

Meidän on aika päivittää ajatuksiamme siitä, miltä hyvinvoivan kaupungin talouden tulee näyttää. Tulemme kohtaamaan vaikeuksia, jos yhteyttä eriarvoistumisen ja kaupungistumistrendin välillä ei ymmärretä ja jos kestävä kehitysperiaatetta ei sovelleta myös käytännössä. Hyvinvointipalvelujen vahvistamisen lisäksi on esimerkiksi ymmärrettävä työn muutoksen ja koulutustaustojen eriytymisen merkitys kaupungissa. Tarvitaan työtä ja merkityksellisyyden tunnetta myös niille, jotka tekevät työtä peruskoulutuksen varassa tai ovat kokonaan sitä vailla.

Helsinki teki lopulta tänä vuonna käännöksen oikeaan suuntaan eikä yhtään liian aikaisin, mutta sen pitää sitoutua eriarvoistumisen ehkäisemiseen myös jokaisen yksittäisen päätöksen kohdalla aina uudelleen.

Valtuutettu Pennanen

...paljon puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Minulla tuli sunnuntaina sellainen visio tai kirkastuivat vähän aikaisemmat visiot, ja haluaisin kertoa siitä teille. Otetaan tällainen skenaario, että kävelet kaupungilla ja haluaisit järjestää kokouksen tunnin päästä. Miten se oikein onnistuu? Tai jos olet vaikka eläkkeellä oleva taiteilija ja haluaisit näyttää teoksia ja opettaa vesivärimaalauksia ihmisille, niin voisiko löytyä kaupungilta tai kauppakeskuksista tilaa sille? Tai sitten jos on nuori kadulla, ja tämä nuori kadulla haluaisi mennä sisätiloihin juttelemaan ihmisille, niin voisiko löytyä vaikkapa kauppakeskuksesta tilaa sitä varten, että voi hengata ihmisten kanssa?

Näihin kysymyksiin vastaa Helsinki Appin seuraava versio. Tämän appsin voi avata, ja siinä avautuu kartta, ja siinä näkyy, mitä kaupungin tiloja on tällä hetkellä vapaana ja mitä kaupallisia tiloja on tällä hetkellä vapaana, ja niitä tiloja voi varata sillä appilla. Voit katsoa, haluatko koustilan, hengailutilan, työhuoneen tai muuta. Voit sen varata sillä

15.11.2017

appsilla, ja sitten voit kävellä sen kännykän kanssa sinne paikkaan. Jos siellä ovat vaikka ovet lukossa – esimerkiksi kulttuurijaostolla oli aika kiva kokoustila tuolla Kalevankadulla – siellä on kiva neuvotteluhuone, niin sillä appsilla avataan sitten se ovi myös tai kirjastokortilla tai HSL-kortilla.

Tällä samalla appsilla näkee myös, mitä tapahtuu tällä hetkellä kaupungissa eli tapahtumat, harrastukset ja niitten avointen tilojen käyttö. Niissähän on preferenssi, että se on avointa, epäkaupallista ja päihtetöntä se toiminta niissä tiloissa. Tämä palvelu tarjoaa lisäksi avoimet rajapinnat, joiden kautta voidaan integroida tilat ja tapahtumat varauksineen muihin sovelluksiin. Eli yritykset ja yhteisöt voivat sitten kehittää parempia sovelluksia niiden rajapintojen päälle. Jos siinä on joku käytännöllinen käyttö, siinä on joku maksu siinä tilassa, niin kaupunki voi ottaa komission siitä maksusta, mutta pääpaino ilmaisella, avoimella, yhteisöllisellä tilankäytöllä.

Nyt ? sellainen hieno juttu, että palikat tämän palvelun rakentamiseen ovat itse asiassa aika hyvin koossa. Meillä on Varaamo-palvelu, se toimii, se pitää vain laajentaa 100 tilasta yli 1 000 tilaan. Sitten voidaan myös avata tilan varaus kauppakeskusten tyhjiille tiloille, eli että he voivat antaa, tämä on kuukauden nyt vuokraamatta, laitetaan se sinne palveluun varattavaksi. Sitten on olemassa myös ratkaisu siihen, että kirjasto- tai HSL-kortilla saa ne lukot auki ja pääsee sinne neukkariin tai työtilaan. Ne pitää vain ne lukot sitten levittää muualle. Meillä on myös olemassa Helsinki App. Yllättävää kyllä, sellainen on olemassa, kaupunki on tehnyt appsin. Se on tosi raakile, että siellä on ehkä joku yksi tieto, että nyt kaupungilla on joulujuhla tulossa ja se on sitten siinä. Tosiaan siinä olisi vähän kehittämien varaa.

Tämä olisi nyt sellainen tosi hieno juttu, joka näyttäisi koko maailmalle esimerkkiä, miten kaupungissa voidaan tilat ottaa ihmisten käyttöön ja – ne ovat tyhjillään – tuottamaan lisäarvoa. Tämähän nyt sitten parantaa sekä mielenterveyttä että kaupungin houkuttelevuutta vierailijoille ja yhteisöllisyyttä ja sitä että erilaiset ihmiset pääsevät kohtaamaan toisiaan näissä tiloissa – varsinkin jos ne ovat tällaisessa avoimessa hengailu- tai kulttuurikäytössä.

Minä ehdotin budjettiin 2 miljoonan euron lisäystä, joka mahdollistaisi tämän sovelluksien ja siihen liittyvien tila-, harrastus- ja tapahtumapalvelujen kehityksen. Nyt toivottavasti... Se ei nyt ehkä mennyt ihan läpi, mutta meillä on osallisuusmallissa mainittu – osallisuusmalli, tärkeä avainsana – Varaamon kehitys, ja sitten myös meillä tämä sovellus toteuttaisi konkreettisesti harrastustakuun ja tapahtumakaupungin toteuttamisen. Tärkeitä meidän strategiaamme juttuja: osallisuusmalli, tapah-

15.11.2017

tumakaupunki ja harrastustakuu. Tämä oli tällaista virkakieltä, teille katsojille tiedoksi.

Budjetista yleensä. Se on tosi hienoa, että meillä on vahva talous täällä kaupungissa. Ensi vuoden suunnitelma on käyttää rahaa tuottaviin investointeihin vajaa 600 miltsiä ja lainaa otetaan vain 135 miltsiä. No, koska ne investoinnit tuottavat rahaa, tehdään infraa uusille asuinalueille, niin sehän on tosi vähän lainanottoa. Tämän taloustilanteen varassa tämä on ehdottomasti kannatettava tämä veronalennus, ja suoraan sanoen olisi voitu enemmänkin alentaa ja ottaa vähän lisää lainaa. Toivottavasti tämä sama linja jatkuu. Hieno homma pormestarille, että uskalsi alentaa veroja.

Tuosta sotesta kommentoisin, että se oli tosi hyvä, että perusterveydenhuollon suunnitellut vähennykset suhteessa erikoissairaanhoidon peruttiin. Me olimme tosi huolissamme mielenterveydenperuspalveluista, koska Suomessa nyt on vakavia mielenterveysongelmia, ja se oli hienoa, että niitä ei leikattu.

Menen nyt vähän yliaikaa, kun muutkin menivät. Voitaisiin saada suuria kustannussäästöjä vaihtamalla Apotti-hanke – oikeasti se on joku Epic MUMPS, 60-luvun teknologiaa – nykyisiin teknologioihin, ketterään kehitykseen ja avoimeen lähdekoodiin, nykyiseen kehitysmalliin. Sillä saavutettaisiin suuria säästöjä sekä järjestelmän toteuttamisessa, jatkokehityksessä että ylläpidossa ja saataisiin paremmat palvelut. Oikeasti, vaikka tiedän, että sopimuksia on tehty, niin voidaan se vielä hylätä. Please.

Kulttuurista ja vapaa-ajasta toteaisin, että tosi hienoa, että lähikirjastopalveluja ei olla leikkaamassa. Ne ovat tärkeitä palveluita.

Piraattien ryhmä kannattaa budjettiesityksen hyväksymistä.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Helsingin kaupunki on koko viime valtuustokauden ajan leikannut palveluitaan mekaanisella niin sanotulla tuottavuus-tehokkuuslaskelmalla. Tosiasiassa kysymys ei ole ollut aidon tuottavuuden kasvattamisesta, vaan puhtaasta leikkaamisesta. Oli äärimmäisen tärkeää, että jo strategianeuvotteluiden yhteydessä ja strategian hyväksymisen yhteydessä

15.11.2017

ensinnäkin 1 %:sta tultiin 0,5 %:iin ja sen lisäksi vielä todettiin, että tämän ei pitä olla mekaanista leikkaamista vaan aitoa tuottavuutta.

Tämä, arvoisa puheenjohtaja, on antanut ihan erilaiset lähtökohdat tämän budjetin tekemiselle kuin aikaisemmin.

Talouden tilanne näyttää tällä hetkellä paremmalta. Helsingin kaupungin talous näyttää paremmalta. Tähän kokoomuksen vastaus, kokoomuslaisen pormestarin vastaus oli 0,5 prosenttiyksikön veronalennus. Minulla tai vasemmistolla sinänsä ei ole mitään veronalennuksia vastaan lähtökohtaisesti. Helsinki on kallis kaupunki asua ja elää, ja ei ole mitenkään ensisijainen tavoite, että täällä olisi mahdollisimman korkea veroprosentti. Samaan aikaan kuitenkin pitää pysyä, kun on vuosia leikkattu ja meillä palvelut ovat heikossa kunnossa monelta osin, onko todella oikea arvovalinta se, että panostetaan veronkevennyksiin.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Meille veronkevennys ei ollut kynnyskysymys, mutta toisaalta emme me nyt mitenkään erityisesti iloitse tai riemuitse siitä. Meidän lähtökohdamme oli se, että koulutuspalveluitamme, päivähoitoa, peruskoulua, toisella asteella ammatillista koulutusta ja lukiota pitää saada parannettua. Toisaalta erityisesti sosiaali- ja terveystalouden palvelut huusivat lisää määrärahoja. Olen tyytyväinen siitä, että teimme voimakkaasti töitä sen eteen, että erityisesti sosiaali- ja terveystaloudelle saatiin pormestarin tekemään budjettiesitykseen lisää määrärahoja, ja kohdennukset erityisesti olivat meille äärimmäisen tärkeitä.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Toisaalta jos ajatellaan veroja, niin tutkimusten mukaan 79 % suomalaisista maksaa mielellään veroja, jos he saavat niille vastineeksi toimivia julkisia palveluita. Helsingissä isoin ongelma ei ole veroprosentti – on se sitten 18,5 tai 18 tai vaikkapa 19 – suurin ongelma ovat kohtuuttoman korkeat asumiskustannukset. Oli järkevää, että ensin oppositio onnistui huolehtimaan eduskunnan puolella siitä, että kiinteistöveron alarajaa ei nostettu ja se tuotiin sitten muutoksena myös tähän budjettiin. Samaan aikaan kun haluamme huolehtia siitä, että kiinteistövero olisi mahdollisimman alhaisella tasolla, kun haluamme puuttua asumisen kustannuksiin, pitää herättää kysymys, miksi me haemme 4 %:n tuottoa vuokramaallemme – noin kaksi kolmasosaa Helsingin maasta on vuokrasta – koska se vaikuttaa myös asumisen kustannuksiin. Suoraan jos asuu omistusasumisessa mutta välillisesti myös vuokra-asumisen kustannuksiin.

15.11.2017

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Vasemmistolle tärkeä painotus on se, että palvelut ovat toimivia, tasa-arvoisia, työntekijöistä pidetään hyvää huolta – ja tasa-arvoisia myös alueellisesti. Lähiöitä, koko Helsinkiä ei saa unohtaa. Sen vuoksi esityksemme siitä, että kaupunkifillarit laajennetaan koskemaan koko Helsinkiä, sen läpimeno on ilahduttava asia. Se parantaa yhteistä julkista liikennettämme koko Helsingissä. Tällaisten pitää olla koko Helsingin, ei vain tiettyjen Helsingin asuinalueiden oikeus ja etu.

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Halusin tällä yhdellä slidella kuvata, mihin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan 1,1 miljardia euroa käytännössä menevät. Sekä budjettitekniisesti että ihan puhtaan toiminnallisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kyse siitä, että aikuiset ammattilaiset antavat aikaansa pienille ja isoilla oppijoille eli henkilöresursseista. 80 % suunnilleen budjetista menee henkilöresursseihin. Myös jos haluamme parantaa koulutuksen ja varhaiskasvatuksen laatua, se tarkoittaa sitä, että meillä on enemmän ihmisiä ja toisaalta meillä on hyvin koulutettuja, hyvillä työskentelyvälineillä toimivia ihmisiä, jotka sitä oppia eteenpäin välittävät.

Sen lisäksi että on tietenkin tärkeää, että pystymme takaamaan sen hyvän peruspalvelun siellä kaikilla kouluilla, kaikissa päiväkodeissa, meillä on nyt mahdollisuus myös lähteä toteuttamaan strategiaa jo tämän ensimmäisen alkavan vuoden budjetissa. Meillä on tarkoituksena lisätä 1 320 päivähoitopaikkaa verrattuna tämän vuoden lopun tilanteeseen. Se mahdollistaa sen, että voimme tätä maksutonta varhaiskasvatusta lähteä aloittamaan 5-vuotiaiden ryhmästä. Lisäksi pääsemme aloittamaan ensimmäisen vieraan kielen eller det andra inhemska språket jo ensimmäiseltä luokalta alkaen. Ehkä mikä tärkeintä, voimme lisätä sitten myös positiivisen diskriminaation määrärahaa eri myönteisen erityiskohtelun määrärahaa ja ulottaa sitä myös ammatillisen koulutuksen piiriin, ja tällä tavalla pyrkiä estämään syrjäytymistä.

Tässä slidessahan näkyy myös tämä minun yksi erityishuolistani. Meillä on palvelua yli 700 osoitteessa, joista monet rakennukset ovat huonossa kunnossa. Meillä on myös mahdollisuus nyt aloittaa, suunnitella niin että ajan myötä toivottavasti tämän valtuustokauden aikana pystymme huomattavasti nopeammin korjaamaan, rakentamaan uutta ja huolehtimaan siitä, että meillä on kaikille päiväkodeissamme ja kouluissamme työskenteleville asianmukaiset tilat, ne ovat hyvässä kunnossa ja myös

15.11.2017

mahdollistavat nykyaikaisen pedagogiikan harjoittamisen näissä tiloissa.

Kiitoksia budjetista. Se näyttää varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kannalta oikein hyvältä.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Osallistun nyt viidettä kertaa tässä salissa Helsingin kaupungin talousarvion käsittelyyn. Helsingin ja Suomen talouden näkymät ovat tämän uuden kauden alkaessa huomattavasti paremmat kuin silloin kun aloitin ensimmäistä kauttani täällä 2013-vuonna. Nyt kun meille menee paremmin, on tärkeitä, että näitä kasvun hedelmiä jaetaan tasapuolisesti ja pidetään huolta myös muita heikommassa asemassa olevista helsinkiläisistä.

Täällä on paljon keuhuttu näitä hyviä asioita, mitä tähän liittyy, ja minä voin myös liittyä niihin keuhuihin. Lopuksi vähän kritiikkiäkin kyllä tulee. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenenä pidän merkittävänä sitä, että lasten ja nuorten harrastustakuu toteutuu ja varhaiskasvatuksen laatuun voidaan myös käyttää lisää varoja. On myös tärkeitä, että Helsinki kohdentaa enemmän resursseja syrjäytymisen ehkäisyyn. Pieni tärkeä asia on myös se, että koululaisryhmien maksutonta liikkumista joukkoliikenteessä edistetään.

Sote-puolella iloitsen siitä, että tämä keskustaterveyskeskushanke etenee. Tämän kaiken sote-humpan keskellä on tärkeitä, että Helsinki panostaa julkisen terveydenhuollon kehittämiseen. Se on erittäin hieno asia.

Lopuksi pieni kritiikki. Minun mielestäni on hyvin tärkeitä se, että asioita tehdään niin, että pidetään kiinni siitä, mitä on aikaisemmin sovittu ja ei sellaisia kummallisia koplausliikkeitä tule näissä neuvotteluissa. Ihmettelen vähän sitä, miksi viime valtuustokaudella päätetty kaavoitusasia otettiin mukaan budjettisopimukseen ja näihin neuvotteluihin. Olipa Vartiosaaren rakentamisesta mitä mieltä tahansa – en todellakaan ota nyt siihen asiaan kantaa, että onko se päätös hyvä vai huono – mutta sitä minä ihmettelen, millä ihmeen tavalla tämä asia liittyy tähän vuoden 2018 budjettiin. Missään tällaisissa epämääräisissä poliittisten pisteiden keruujutuissa minä en ainakaan ? haluaisi olla mukana. Avoimuus, selkeys, kaikenlaisten koplinkien välttäminen on se tapa, millä toivon, että täällä näitä asioita hoidetaan jatkossa.

15.11.2017

Kiitos.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tässä kaupungissa tapahtuu paljon hyviä asioita. On hienoa, että Helsinki nyt hyödyntää tutkimustietoa ja syksyllä ekaluokkalaiset jokaisessa koulussa saavat aloittaa uuden vieraan kielen tämän budjettipäätöksemme myötä. Sinne todella tulee myös lisää resursseja, eikä niin että me tekisimme tällaisia parannuksia vähentämällä jostain muusta.

Oppimisen kannalta on tosi tärkeää, että uusiin kieliin tutustuminen aloitetaan ajoissa viimeistään 9-vuotiaana, ja alle kouluikäisenä on todellakin otollista oppia kieliä ja leikkiä ja toiminnallisuutta voidaan siinä oppimisessa hyödyntää – niin myös toivottavasti ekalla ja tokalla luokalla nyt kun kielten oppiminen sinne rantautuu. Meillä on koulu, jossa esimerkiksi matikkaa opetellaan englanniksi. Toivon, että kouluilla on mahdollisuus kehittää niille sopivia uudenlaisia ratkaisuja. Olisi tosi hienoa, jos myös kakkosluokkalaiset pääsisivät tähän uudistukseen mukaan nyt jo syksyllä, ja toivottavasti tätä voidaan pohtia vielä lautakunnassa.

Tärkeää oppimisen kannalta ei ole se, mikä mieli valitaan niinkään kuin se, milloin se kielten oppiminen aloitetaan. Tämä on tärkeää mielestäni kielikeskusteluun ylipäättään, jossa on ehkä jumiuduttu jossain vaiheessa pakkoruotsivänkkämiseen. Se yhden kielen opiskelu ei ole toisesta pois, ja uskon, että ruotsin kieli on myös monen muun kielen ohella iso rikkaus Helsingissä ja sen osaamista voidaan vahvistaa meidän päätöstemme myötä.

Helsinki kasvaa kiinnostavana kaupunkina, mutta kuten RPK totesi, meillä on paljon tehtävää, jos me haluamme olla hyvä ja houkutteleva kaupunki. Yksi asia, jolla ajattelin tätä edistää, on se, että jätän aloitteen siitä, että Helsinki myös – kuten Espoo – ottaa viralliseksi asiointikielekseen englannin, kuten Espoossa on päätetty tehdä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan puolella uskomme, että meillä on annettavaa Helsingin kiinnostavaksi kehittämiseksi edelleen, ja on hienoa, että valtuusto päätti kohdentaa hieman lisää määrärahoja liikkumattomuuden vähentämiseksi, lasten ja nuorten harrastustakuun toteuttamiseksi, etsivään nuorisotyöhön, taidehankintoihin ja merelliseen biennaaliin – ja lisäksi 100 000 euroa näistä kohdistetaan taidehankintoihin. Tämän

15.11.2017

ohella liikuntainvestointeihin tulee pikkuisen lisärahaa, mikä auttaa toivon mukaan monen alueen liikkumattomuuden ennaltaehkäisyyn ja saadaan sinne uutta virtaa ja näitä todella tarpeellisia liikuntainvestointeja, joita on haluttu pitkään.

Tämän harrastustakuun toteuttamiseksi Helsingin pitää viipymättä avata omat tilansa – päiväkodit, koulut – kaikkien kaupunkilaisten käyttöön, kuten Petrus Pennanen esimerkiksi täällä toi hyvin esiin. Tuntuu siltä, että Helsingissä yhteistyö, ymmärrys, valtuustot ja virkamiehet vain paranevat ajan myötä ja ollaan siinä pisteessä, että asioita saadaan aikaan ehkä enemmän kuin ennen. Nämä soten lisäpanostukset olivat tosi tärkeitä, mutta toisaalta jatkossa tällainen ei ole mahdollista, ja nämä ovat aika pieniä päätöksiä siihen nähden, että jos tätä maakunta- ja sotemallia viedään eteenpäin, Helsingin oma liikkumavara jatkossa pienenee huomattavasti ja tällaisia hyviä päätöksiä ei voida tehdä. Tehäviä on jatkossa, mutta päätösvaltaa ja verotusoikeutta ei ole.

Kiitoksia.

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Arvon puheenjohtaja ja kaikki paikalla olevat virkamiehet.

Ainakin itselleni talousarviokirja sellaisenaan on ollut aika tärkeä opus ja iso osa sitä, millä tavalla politiikkaa pystyy tekemään. Sieltä saa tiedon siitä, mihin kaupunki käyttää rahaa ja mihin se on käyttänyt sitä viime vuonna ja mihin se aikoo käyttää sitä tulevana vuosina vielä seuraavankin vuoden jälkeen. Mutta tämän viime kesänä tehdyn toimialauudistuksen myötä kaupunkimme talousarvioesityksen informatiivisuus tietyllä tavalla väheni. Esimerkiksi jos katsoo sieltä kulttuurin osaa, niin kulttuurille ja vapaa-ajalle eli liikunta ja nuoriso mukaan laskettuna siellä on vähän toista kymmentä sivua sisältäen tekstiä ja kaikki. Esimerkiksi kaupunginkirjaston talousarviota tai kuinka paljon me käytämme kaupungin kirjastoon rahaa, niin sitä ei saa millään tavalla selville, kun lukee tätä talousarvioesitystä. Se ei vain näy sieltä. Syy tähän on oikein hyvä. Toimialauudistuksen myötä me delegoimme valtaa toimialalautakunnille, jotka tässä myöhemmin syksyllä ja alkuvuodesta tekevät sitten päätöksensä tulosbudjeteista ja – mikä? – käyttösuunnitelma. Tämä terminologiakin on vielä vähän minulla ainakin auki, koska näitä ei ole vielä ehditty päättää kertaakaan.

Toivoisin, että läpinäkyvyyden ja kuntalaisten tiedonsaannin kannalta olisi hyvä kerätä tämä kaikki tieto, sitten kun nämä tulosbudjetit ja käyt-

15.11.2017

tösuunnitelmat ovat valmiina. Tämä kaikki tieto kerättäisiin samalle sivustolle – vaikka sinne hel.fi:n talousarvio-kohdan alle – sillä tavalla, että jos kuntalaista kiinnostaa tietää, paljonko käytetään rahaa esimerkiksi just kaupunginkirjastoon tai Kaupunginteatteriin tai kaupunginorkesteriin tai jollain muulla alalla. Esimerkiksi kaupunkiympäristön alalta löytyy vastaavia yksiköitä, joista olisi varmasti kiva tietää, paljonko käytetään rahaa tiettyyn yksikköön. Tämä tieto olisi yhdessä paikassa kootusti olemassa. Tämän vuoksi olen tehnyt ponnin, koska mikään ei ole parempaa kuin tehdä ponsia tässä valtuutetun elämässä, ja se ponsi kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet koota nyt käsittelyssä oleva talousarvio ja toimialalautakuntien tulevat tulosbudjetit ja käyttösuunnitelmat kaupungin nettisivuille siten, että kaupungin seuraavien vuosien taloutta koskeva tieto löytyy helposti yhdestä paikasta.

Ei mitään tämän monimutkaisempaa, eikä tosiaan vaikuta millään tavalla päätöksentekoprosessiin. Tekee vain tiedon hankkimisen ja löytämisen kuntalaisille ja meille päättäjillekin toivon mukaan helpommaksi tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Oskalan puheenvuoron innoittamana yksi pieni huomio. Jos kuntalainen haluaisi tietää, mitä tässä budjetissa nyt on sisällä, mitä on päätetty neuvotteluiden jälkeen, niin se ei ihan yksinkertaista ole Helsingin kaupungin sivulla. Nimittäin nämä kyseisen budjetin lisäykset, joita on sovittu ja kirjaukset ja rahasummat, löytyvät ilmeisesti ainoastaan kaupunginhallituksen päätöksen liitteenä pöytäkirjasta, ja jos katsoo Helsingin kaupungin etusivua, niin täällä ykkösuutinen on edelleen 10.10. eli kuukausi sitten tehty tiedote siitä, minkälaisen budjettiesityksen pormestari Pajunen on tehnyt ja kerrotaan, että tämä valtuusto käsittelee 15.11. Jos ajatellaan sitä, miten näistä asioista tiedotetaan kaupunkilaisille, niin voisi ajatella, että tulevaisuudessa kerrottaisiin myös näistä välivaiheista ja niistä välivaiheissa päätetyistä asioista, koska tämä budjetti, jota nyt käsittelemme, ei ole sama budjetti, josta pormestari Vapaavuori puhuu edelleen tällä hetkellä Helsingin kaupungin sivujen ensimmäisenä asiana.

15.11.2017

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Valtuutettu ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Arhinmäki otti erittäin tärkeän asian esille tässä omassa repliikkipuheenvuorossaan. Totesin aivan saman asian itse, ja löysin itse asiassa nämä kaupunginhallitusryhmien sopimuspaperit kaikista yksinkertaisimmin googlaamalla ja ne löytyivät STT:n tiedotteesta. Se oli se kaikista yksinkertaisin tapa löytää nämä asiat. Kyllä näin isoissa asioissa, kun on merkittävistä muutoksista kysymys – kuten esimerkiksi vaikka yleiskaava voitaisiin ottaa toiseksi esimerkiksi – olisi varsin järkevää, että kaupunki myös tiedottaisi niistä avoimesti kaupunkilaisia.

Valtuutettu Pajunen

Arvoisa varapuheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungin rahat ovat ihmisten rahoja. Niistä pitää pitää hyvää huolta. Aiempaa suurempi liikkumatila tämän vuoden budjetissa on poikkeus eikä uusi normaali. Meidän ei kannata humaltua nousukaudesta vaan varautua aikaa, jolloin korkotaso lähtee taas nousuun. Viime vuosien vastuullisen taloudenpidon ja vihdoinkin piristyneen talouskasvun ansiosta vuoden 2018 budjetissa on aiempaa enemmän liikkumavaraa. Yhteisöveron kasvaminen mahdollistaa veronalennuksen, ennätysinvestoinnit ja kymmenien miljoonien lisäykset eri toimialojen käyttömenoihin. Korjaamme homekouluja, lisäämme tarhapaikkoja 1 320 lapselle, taistellemme syrjäytymistä ja segregatiota vastaan ja tarjoamme nuorille yhä parempia mielenterveyspalveluita. Veronalennus parantaa kaupunkilaisten ostovoimaa. Puutemme asumisen korkeaan hintaan myös rakentamalla uusia asuinalueita ja lisäämällä asuntojen tarjontaa. Tämä kaikki toteutetaan vielä niin, että velkaantumistamme ei merkittävästi lisätä.

Pelkkä budjetin kasvattaminen ei kuitenkaan takaa parempia tuloksia. Budjetin nosto ei ole tae rahan tehokkaammasta käytöstä. Rahan lisääminen sote-palveluihin ei tuo meille automaattisesti lisää terveyttä. Koulutusbudjetin lisääminen ei paranna automaattisesti oppimistuloksia. Aiemmin käytetyt investointiraamit ja tuottavuustavoitteet ovat olleet hyviä työkaluja tehostamaan Helsingin kaupungin toimintaa. Tavoitteiden avulla on ollut pakko laittaa asioita tärkeysjärjestykseen. Tuottavuustavoitteen keventämisestä ei saa lähteä liikkeelle löperöimän rahankäytön kulttuuri.

15.11.2017

Maailma on täynnä tärkeitä ja lupaavia projekteja, mutta kaupungin tulee rahoittaa niistä vain parhaat. Tämän takia investointien hyötyä ja vaikutuksia pitää arvioida huolellisesti etukäteen. Projekteja pitää johtaa ammattimaisesti. Niiden tuloksia pitää mitata suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Megainvestointiprojektien johtamisessa on totisesti ollut parantamisen varaa.

On erittäin tärkeää, että tehostamme jatkossakin kaupungin organisaatiota ja etsimme uusia innovatiivisia tapoja palvella kaupunkilaisia. Uusi osallisuusmalli on tästä hyvä esimerkki. Päätöksentekomme täytyy perustua kerättyyn dataan ja tutkittuun tietoon. Yhteisenä tavoitteenamme on tehdä Helsingistä maailman toimivin kaupunki. Huolehtimalla kaupunkilaisten ja yritysten hyvinvoinnista ja parantamalla työllisyyttä pystymme tarjoamaan paremmat palvelut kaikille. Kaupungin rahat ovat ihmisten rahoja. Niistä pitää pitää hyvää huolta. Helsingin taloutta pitää hoitaa vastuullisesti myös jatkossa.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Varhaiskasvatuksen resurssit ja lapsimäärän yllättävä kasvu ovat keskoaiheita joka vuosi budjettineuvotteluiden yhteydessä, ja on varsin ihmeellistä, että vuodesta toiseen voi tulla yllätyksenä se, että niin moni helsinkiläisperhe haluaa lapselleen päivähoitopaikan – varsinkin kun kaupungilla on erinomaiset mahdollisuudet seurata väestömäärän kehitystä.

Vaikuttaa kuitenkin siltä, että talousarvioehdotuksen laatijat vuodesta toiseen ehkä olettavat, että vanhemmat – käytännössä äidit – hoitavat lapsiaan pidempään kotona. Itse asiassa tämä viranomaistoive toteutuu tällä hetkellä myös siinä tavassa, miten vanhempainvapaan päätyessä äitejä ohjataan pysymään kotona pidempään. Monet ovat yllättyneitä, kun päivähoitopaikkaa hakiessa äidiltä tiedustellaan, voisiko hän jäädä vielä kotiin, kun lapsikin on niin pieni tai todetaan, että jos toinen vanhemmista on kotona työttömyyden takia, pitäisi ymmärtää, että ne perheet, joissa molemmat vanhemmat ovat töissä, ovat nyt etusijalla. Että meillä on niin haastava tilanne, kun lapsia on niin paljon. Tai sanotaan että lapsen olisi hyvä osallistua vaikka leikkipuiston kerhotoimintaan eli suositellaan naista jäämään kotihoidontuelle. Ja näinhän se on, kotihoidontuelle ohjaaminen tulee Helsingille halvemmaksi kuin päivähoitopaikan tarjoaminen. Tästä kotihoitoon kannustavasta näkökulmasta keskustellaan minusta aivan liian vähän.

15.11.2017

Ymmärrän, että virkamiehet tasapainoilevat vähäisten resurssien kanssa ja suorittavat mahdotonta tehtävää tilanteessa, jossa päiväkotipaikkoja on vähemmän kuin hoitoa tarvitsevia lapsia. Ei ole virkamiesten syytä, että varhaiskasvatus on aliresursoitu vuodesta toiseen. Silti liian hanakka puuttuminen perheen päätökseen aiheuttaa tilanteen, jossa päivähoitopaikan saavat omista oikeuksistaan taistelevat hyvin resursoidut vanhemmat ja muut vaikenevat ja taipuvat helpommin viranomaisen edessä. Tämä näkyy suoraan myös niissä tilastoissa, jotka kuvaavat 1–6-vuotiaiden osallistumisastetta kaupungin päivähoitoon. Östersundomissa ja Kulosaaressa osallistumisprosentti on 73–74 % ikäluokasta, Jakomäessä 55. Hauras sosioekonominen tausta heijastuu siihen, kuinka lapset osallistuvat päivähoitoon. Tasa-arvoisessa kaupungissa ei pitäisi olla näin.

THL:n tuore tutkimus osoittaa, että kotihoidontuelle jäädään pidemmäksi ajaksi myös siitä syystä, että päivähoidon laatuun ei luoteta tai suuret ryhmäkoot ja työntekijöiden jaksaminen huolettavat. Helsingin tulisiikin siirtyä tarkastelemaan varhaiskasvatusta myös sukupuolten tasa-arvoon liittyvänä laajempuna kysymyksenä. Se on varsin ajankohtaista juuri nyt, kun perhevapaita uudistetaan valtakunnan tasolla. Tuntuukin ristiriitaiselta, että samaan aikaan, kun lähinnä miespoliitikot valtakunnan tasolla ajavat vimmattusti tasa-arvon nimissä kotihoidontuen leikkausta, kuntatasolla kotihoidontuelle työnnetään varsinkin hauraassa asemassa olevia naisia.

Hyvät valtuutetut.

Varhaiskasvatus on jokaisen lapsen oikeus, ja investointi varhaiskasvatukseen on tasa-arvoteko. Virkamiesten ja poliittisten päättäjien tulee huolehtia siitä, että oikeus toteutuu yhdenvertaisena myös käytännössä asuinpaikasta ja perheen taustasta riippumatta.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Iloitsen täällä muiden tavoin siitä, että Helsinki näyttää tietä muulle Suomelle ja tekee 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksesta maksutonta. Tämä aivan varmasti tulee tasaamaan mahdollisuuksia lasten välillä ja toisaalta parantamaan myös vanhempien mahdollisuutta osallistua työelämään. Aivan varmasti se tulee myös lisäämään varhaiskasvatuksen houkuttelevuutta, mikä sinällään on hyvä asia, mutta pientä huolta kan-

15.11.2017

nan siitä, miten nämä meidän tilamme riittävät. Täällä hyvin tuotiin esille se, että uusia päiväkoteja rakennetaan hurjaa vauhtia ja ensi vuonna otetaan 1 320 uutta päiväkotipaikkaa käyttöön, mutta ne lapsiennusteet laahaavat edelleen jäljessä siitä todellisesta kehityksestä, mitä eri kaupunginosissa tapahtuu.

Pelkään myös sitä, että yksityisissä päiväkodeissa olevat 5-vuotiaat lapset siirtyvät joukoin kunnallisiin päiväkoteihin, mikä on ehkä vähän tässä uudistuksessa ennakoimaton kehitys, koska hintaero tulee reippaamaan varsin suureksi yksityisten päiväkotien ja kunnallisen päivähoidon välillä. Helsingissä toimii paljon sellaisia pieniä yksityisiä päiväkoteja, jotka täydentävät kunnallisia palveluita hyvin eri alueilla ja toimivat ikään kuin lähipäiväkoteina monelle lapselle. Tätä ongelmaa voitaisiin taklata sillä, että nostetaan yksityisen hoidon kuntalisää kohdenneusti 5-vuotiaden kohdalla. Espoohan nosti tässä hiljattain omaa kuntalisäänsä. Toivon, että tätä kehitystä nyt seurataan tämän uudistuksen yhteydessä, jotta ei tapahdu sellaisia yllätyksiä, mitä ei ole ennakoitu.

Puheenjohtaja.

Olen aika monesta asiasta tässä budjetissamme iloinen. Yksi on se, että luonnonsuojeluohjelman toimeenpanoon lisättiin rahaa. Meillä on kaupungilla varsin kelpo luonnonsuojeluohjelma, joka sisältää 47 uutta luonnonsuojelualueita, ja ne on tarkoitus perustaa tässä kuluvalle 10-vuotiskaudella. Lopputuloksena tulee olemaan suunnilleen luonnonsuojelupinta-alan kaksinkertaistuminen kaupungissa.

Puheenjohtaja.

Helsingistä on sukeutumassa varsin mainio metropoli, joka kasvaa ja kiinnostaa ihmisiä, ja tämän hauskemman kaupungin kivijalka ovat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelumme. Itse odotan innolla tämän uuden vetovoimaisen keskustakirjaston avaamista, jota nyt jo tullaan katsomaan ympäri maailmaa, ja siihen vetäytyvää toimintaa, joka tulee olemaan sellainen kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja olohuone, jota tässä kaupungissa tarvitaan. Samoin odotan tätä ensi vuonna budjettiin merkittyä merellistä biennaalia ja sitä, miten se tulee osaksi omaa merellistä strategiaamme.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

15.11.2017

Valtuutettu Moisio otti omassa puheenvuorossaan erittäin tärkeitä asioita esille, ja tämä varhaiskasvatuksen paine, kuten omassa puheenvuorossanikin, keskustan ryhmäpuheenvuorossa toin esille, varmasti tulee kasvamaan tämä 5-vuotiaiden maksuttomuuskokeilun vuoksi. Olisin halunnut kysyä apulaispormestari Pakariselta, kun tässä on nyt pikkuisen ainakin minulle valtuutettua epäselvää ja yritin sitä selvittää, onko se maksuttomuus nyt ajateltu tulevan 5-vuotiaille vuodenvaihteesta vai elokuusta. En löytänyt siitä mustaa valkoisella mistään, ja minulla joistakin keskusteluista sellainen mielikuva oli, että elokuun alusta olisi kysymys. Mutta ensi vuonnahan sitten meillä tulee 2 kohtaa, jos se on elokuun alusta. Vuodenvaihteesta tulevat nämä lakisääteiset maksualennukset sisaruksille, jotka nousevat meille siihen 50 %:iin, ja sitten myös tämä tuloarajojen nosto tulee vaikuttamaan meillä maksukertymään. Ja sitten toisena, jos sieltä elokuusta tulee se 5-vuotiaiden alennus.

Valtuutettu Kopra

Puheenjohtaja. Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Keskityn tässä puheenvuorossani lähinnä oman lautakuntani eli kasvatus- ja koulutuslautakunnan asioihin. Myös siksi, että itselläni on vähän kokemusta tuolta opetusosalta noin yli 23 vuotta, koen tämän vähän läheisemmäksi aiheeksi. Varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluita tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän. Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä kasvaa 2 600 lapsella suunnitelmakaudella, ja perusopetuksen oppilasmäärä kasvaa noin 6 %:lla. Koska kasvu on näin suurta, mielestäni tulisi todellakin panostaa erityisesti kasvatuksen ja opetuksen laatuun. Se tarkoittaa, kun apulaispormestari Pakarinen sanoi tuossa aiemmin puheenvuorossaan, että henkilökunta on koulutettava. Se on yksi osa sitä laatua.

On hyvä, että koululaisten iltapäivä- ja leikkipuistotoimintaa kehitetään ja että aamutoiminnan osalta on jo käynnistynyt pilotti. Talousarviossa on mielestäni otettu hyvin huomioon varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentuminen sekä tuloissa että menoissa. Pidän myös hyvänä, että koulupäivän jälkeistä harrastus- ja vapaa-ajan toimintaa koulun tiloissa kehitetään edelleen. Päiväkotien koot ovat kasvaneet, ja siksi on tarpeellista, että myös siihen reagoidaan kehittämällä yksiköiden pedagogista toimintaa.

Erityisen tärkeää on myös etsivä nuorisotyö, joka tekee tiivistä yhteistyötä Ohjaamon kanssa huomioiden koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret – unohtamatta tietenkään työpajojen tärkeyttä. Ohjaamo-

15.11.2017

toimintamallin jatkamiseen on varauduttu talousarviossa ja se on todella tarpeen tilanteessa, jossa 25–29-vuotiaista 20 000 on vailla peruskoulun jälkeistä tutkintoa.

Jonkin verran arveluttaa perusopetuksessa käytettävä mittari, jossa portfolio-oppiminen toteutetaan kaikissa peruskouluissa. Näen siinä muutamia riskejä, esimerkiksi opettajien osaamisen erilaiset tasot ja hyvinkin yleiset tietotekniset ongelmat. Ongelmaksi voi myös muodostua itsearviointin toistuvuus sekä päällekkäisyys. Tavoitteenahan on itsearviointi ja integrointi sekä opintokokonaisuuksissa että portfoliotyöskentelyssä. Usein oppilaat kuitenkin kokevat hankalaksi opintojen ja portfolion teon aikataulun ja sen, että he arvioivat toimintaansa useassa eri kohdassa päällekkäin, rinnakkain ja eri tarkoitusta varten. Joskus oppilas turhautuu samojen asioiden pyörittämiseen ja pohtimiseen useammalla opintojaksolla rinnakkain ja päällekkäin ja sitten vielä portfoliossa samat asiat monessa eri muodossa.

Useat tutkijat ovatkin todenneet, että vaikka oppimisympäristö mahdollistaa eri toimijoiden itseohjautuvuuden, silti tietoverkossa toimivalle yhteisölle on myös asetettava selvät rajat, jotka ohjaavat työskentelijöiden toimintaa. Toivon, että nämä eivät koidu liian suureksi haasteeksi peruskouluissa. Monet tutkimukset nimittäin tukevat myös sitä, että oppilaiden näkemys hyvästä tunnista liittyy pitkälti vuorovaikutukseen ja yhdessä tekemiseen. Monissa hyvissä oppimiskokemuksissa on huomattu, ettei verkossa oppimista ole niinkään korostettu. Eräs syy, miksi innostavien oppimiskokemusten joukossa ei mainita tietotekniikkaa, voi olla, että joissakin peruskouluissa opettajat eivät edelleenkään käytä laitteita ja käytössä olevia ohjelmistoja siinä laajuudessa kuin se olisi mahdollista. Ehkä tästä syystä oppilaat eivät ymmärrä tietotekniikan monia mahdollisuuksia. Tosin tämäkin on menossa parempaan suuntaan, mutta on hyvä muistaa nämä haasteet nyt, kun korostetaan kovin paljon juuri digitalisaatiota.

Lopuksi voin kuitenkin todeta, että olen tyytyväinen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle tehtyihin panostuksiin.

Apulaispormestari Pakarinen

...mitä täällä on tullut esiin, eli tosiaan elokuussa on tarkoitus aloittaa tämä 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus. Täällä viitattiin myös yksityiseen varhaiskasvatukseen. Meillähän sen osuus on noin 12 % eli huomattavasti pienempi kuin esimerkiksi Espoossa. Lautakunta tässä loppuvuodesta sitten käsittelee sitä, miten me suhtaudumme, minkälai-

15.11.2017

sella yksityisen hoidon tuella nyt sitten tähän sisaruuskorvaukseen, mutta tämä on kyllä noteerattu.

Nyt käyn avaamassa Empiresalissa erään kaupungin tilaisuuden, joten täällä kyllä pistetään ylös kysymyksiä, mutta vastailen niihin noin puolen tunnin kuluttua, jos sellaisia tulee.

Kiitoksia.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä on hieno asia, että tämä 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatuskokeilu etenee. Se on erinomaista ja se täytyy todella saada hyvin menemään. Mutta se, mikä minulla on erityinen huoli, liittyy kokonaisuutena tähän varhaiskasvatukseen. Eli nyt kun siellä ovat erilaiset käytännöt tulleet – esimerkiksi lastentarhanopettajat laativat perheiden kanssa nämä suunnitelmat – heille ei jää kovinkaan paljon aikaa sitten olla lasten kanssa. Eli nämä käytännöt ovat muuttuneet, ja tuntuu siltä, että tämä varhaiskasvatushenkilöstö, a) sitä on liian vähän, b) lokeroituu, ja joka tietysti lähtee ihan tällaisista ammatillisista vaatimuksista. Että kun koulutuksen tarpeesta puhutaan, pitäisi miettiä myös niitten arkiyhteisöjen jaksamista ja työnjakoa, että se lähtisi lasten ja niiden ihmisten, jotka tekevät työtä, lähtökohdista. Nyt näin ei ole valitettavasti.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

”Näin Suomi on murskannut koulutusjärjestelmänsä”. Tämä oli otsikko eilisessä uutisessa, ja toivon, että teillä kaikilla oli aikaa lukea se, koska se oli todella pysäyttävä. Tässä artikkelissa käytiin läpi sitä, mitä eri johtavat asiantuntijat ovat arvioineet olevan koulutusjärjestelmämme tilan. Meillä on ollut maailman parhaat koulut, meillä on ollut maailman tasa-arvoisin koulutus, mutta näiden asiantuntijoiden mukaan me olemme pilaamassa tätä. Koulutuksesta on leikattu aivan liian paljon ja aivan liian pitkään. Nyt lastemme oppimistulokset heikkenevät ja oppimiserot lasten välillä kasvavat, ja lapsen mahdollisuuksiin vaikuttaa eniten enemmän se, minkälaiseen perheeseen, mille alueelle tai jopa mihin sukupuoleen hän sattuu syntymään. Vaikka nämä koulutusleikkausten katastrofaaliset seuraukset ovat kaikille tällä hetkellä aivan selviä ja

15.11.2017

on ihan selvää, että viimeistään just nyt meidän pitäisi kääntää kelkkamme, meillä on edelleen tässä maassa hallitus, joka jatkaa näitä koulutusleikkauksia. Tasa-arvoisen päivähoito-oikeuden lopettaminen ja ryhmäkokojen paisuttaminen, varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta leikkaaminen ovat asioita, jotka ovat osuneet pahiten juuri niihin lapsiin, jotka kaipaisivat tukea eniten. Sen takia oli niin tärkeätä, että nimenomaan Helsinki kieltäytyi ensimmäisenä toteuttamasta tämän maan hallituksen koulutusleikkauksia. Ikävä kyllä kaikissa kunnissa näin ei haluttu tai voitu tehdä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tehtyjä virheitä ei tässä maassa suostuta vieläkään myöntämään, näin jälkien korjaaminen jää siis kuntien vastuulle, ja Helsinki pitää koulutuslupauksesta kiinni. Joku voisi sanoa, että syynä on se, että poliittinen jakauma tuppaa tässä kaupungissa olemaan aika lailla erilainen kuin Arkadianmäellä. Nämä erilaiset painotukset kuuluivat aika hyvin läpi myös ryhmäpuheista, kun niitä tarkalla korvalla kuunteli.

Itse katson tätä budjettiamme niin, että tämä on tämän kaupungin tapa sanoa, että me haluamme estää koulutuksen murenemisen ja me olemme heränneet siihen vakavuuteen, mikä koulutuksen eriarvoistuminen on. Me emme leikkaa päiväkodeilta, me emme leikkaa kouluilta. Me rakennamme uusia päiväkoteja, me rakennamme uusia kouluja. Me myönnämme lisä erityistä tukea juuri niille kouluille, juuri niille lapsille, juuri niille päiväkodeille, jotka tukea eniten tarvitsevat. Otamme käyttöön maksuttoman varhaiskasvatuksen 5-vuotaille ja me tulemme vielä laajentamaan tätä jatkossa, ja samaan aikaan me laajennamme ja lisäämme kieliopetusta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse näen, että tämä budjetti on Helsingin tapa sanoa, että tämä on se kaupunki, jossa kannattaa lapset kannattaa. Että tämä on se kaupunki, joka haluaa edelleen tarjota sitä maailman parasta varhaiskasvatusta ja opetusta. Ja siitä kannattaa olla ylpeä. Maailma ei vielä ole valmis, mutta hyvällä tiellä ollaan. Samalla haluaisin myös kannattaa valtuutettu Oskalan pontta.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut ja kaupunkilaiset.

15.11.2017

Olemme tänään käsittelemässä talousarviota ensi vuodelle. Tervehdin ilolla muutamaa asiaa. Aloitetaan pienimmässä mutta ei vähäisimmästä, nimittäin koirista. Koirat, nuo elämämme ilot, karvaiset ystävät, yksinäisyyden poistajat, kuuntelijat, lenkkikaverit, perheenjäsenet. Viimein me perussuomalaiset olemme saaneet myös muut puolueet tässä kaupungissa omalle linjallemme ja koiravero poistuu vuonna 2018 – siis vero, jonka juuret ovat 1800-luvulla. Tein itsekin viime valtuustokaudella parikin aloitetta tämän veron poistosta, ja nyt olemme tässä. Kenenkään ei kuitenkaan tarvitse olla huolissaan, etteikö lemmikkieläimistä tulisi verotuloja. Lemmikkieläinbisnes kukoistaa ja lemmikkeihin käytetään rahaa enemmän kuin koskaan ennen, joka taas hyödyttää niin arvolisäveron kuin yhteisöveron muodossa sekä valtiovaltaa että kuntia.

Lisäksi on hienoa, että kunnallisvero laskee. Se hyödyttää nimenomaan niitä, jotka omalla työllään elättävät itseään. Veronalennus on merkittävä summa vuodessa keskituloiselle ihmiselle – siis niille ihmisille, joiden ääni meinaa hukkua muuhun kohinaan. Tämä veroale käytettäneen kulutukseen, ja näin raha palaa takaisin kaikkien hyödyksi. Mutta toki asiassa piilee aina riski, että juuri se heikompi kanssakulkija kärsii. Mikäli veronalennus alkaa leikata palveluja, olemme tehneet virheen – tai ainakin siinä vaiheessa jos ja kun palveluiden prioriteetti ei ole kohdallaan. On hyvä huomioida, että samaan aikaan kun kaupunki laskee verotusta, se lisää merkittävästi erilaisten maksuttomien palveluiden kirjoa. Tässäkin piilee pieni riski, mutta onni on taas siellä, että virheellisen päätöksen voi korjata, ja niin pitääkin toimia, jos huomaamme sellaisen tapahtuneen.

Kaupunkimme pelastuslaitos on yksi tärkeimmistä tekijöistä turvallisuutemme kannalta. Niin tärkeä, että sen laadukkaista palveluista tulee pitää huolta erityisellä tarkkuudella. Yhä kasvava ensihoitotehtävien määrä luo paineita sekä henkilöstön että resurssien kannalta. Vaikka ilmiön tulisi vastata eritoten hälytysohjeiden ja hätäkeskuksen riskinarvion sekä perusterveydenhuollon palveluiden saatavuuden myötä, on syytä osaltaan huolehtia siitä, että pelastuslaitoksellamme on riittävät resurssit vastata yhteen kaupunkilaisten tärkeimmistä palveluista.

Me perussuomalaiset olemme iloisia sote-puolelle lisättyyn rahasummaan – joskin sote-toimialan tuottavuustavoite on liian suuri. Me olemme erityisen iloisia lisärahan kohdentamisesta vammaispalveluihin, ikä ihmisten palveluiden kehittämiseen sekä omaishoitoon. Tulemme myös seuraamaan tarkasti, miten kaupungin omaishoitajien käy lautakunnassa viime viikolla vahvistettujen kriteerien käyttöönoton jälkeen. Kriteerijä tiukennettiin siten, että vuonna 2018 Helsinki saattaa näyttäytyä Suomen nopeimmin häviävillä omaishoitajilla. Toivon totisesti olevani väärässä, sillä omaishoidon tukeminen on kaupungille edullista ja var-

15.11.2017

sin inhimillistä hoitoa, jonka huikeaa resurssia hoivaan ei kannata hukata.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olkoon Helsingin vuosi 2018 menestykseäs.

Kiitos.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama sana kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan puolesta. Hyväksyimme syyskuussa Helsingille erittäin kunnianhimoisen strategian. Asetimme siinä tavoitteeksi muun muassa sen, että Helsingissä yhtäkään nuorta ja lasta ei jätetä yksin. Olen iloinen siitä, että ensi vuoden talousarviossa on myös varattu resursseja tämän erittäin tärkeän tavoitteen toteuttamiseksi. Saimme budjettineuvotteluissa 5 miljoonan erityismäärärahan uusia syrjäytymisen ehkäisyyn tarkoitettuja hankkeita varten. Syrjäytymiskehitys pyritään katkaisemaan jo varhain, ja työtä sen eteen tehdään poikkileikkaavasti kaikkien toimialojen kesken.

Strategian linjaus nuorten harrastustakuun toteuttamisesta huomioidaan myös budjetissa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle saatiin 1,5 miljoonan euron lisärahoitus harrastustakuun edistämiseksi ja liikkumattomuuden vähentämiseksi. Nämä ovat toimialan kannalta erittäin keskeisiä strategian kannalta tärkeitä linjauksia. Kun harrastustakuuta lähdetään toteuttamaan, on pohdittava erittäin huolella, mitä tavoitteella halutaan saavuttaa. Kyse ei ole siitä, että jokaisella lapsella ja nuorella täytyy ehdottomasti olla joku harrastus. Kyse on ennen kaikkea osallisuudesta ja siitä, että jokaisella on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja kehittyä myös vapaa-ajallaan. Tavoitteena on, ettei perheen taloudellisen tilanteen vuoksi lapsi tai nuori jää vaille mielekästä vapaa-ajan toimintaa.

Hyvät valtuutetut.

Vain noin neljännes väestöstä liikkuu terveytensä kannalta riittävästi. Siksi liikkumattomuuden vähentämiseen on panostettava koko kaupungin tasolla. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala tekee yhteistyötä tavoitteiden edistämiseksi muiden toimialojen kanssa. Päiväkodit ja koulut ovat erittäin merkittävässä asemassa lasten ja nuorten liikkumisen tukemisessa. Samalla on mietittävä, miten kaupunkia suunnitellaan niin,

15.11.2017

että se tukee helsinkiläisten arkiliikkumista. Kyse ei ole pelkästään fyysisestä liikkumisesta, tarvitaan myös mielen liikettä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut tukevat kaupunkilaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Siksi niihin satsaaminen on erityisen tärkeää ennen kaikkea ennaltaehkäisevästä näkökulmasta.

Talousarvioneuvotteluissa nousivat useasti esiin myönteisen erityiskohTELUN määrärahat. Olemme havainneet, että kouluissa myönteinen erityiskohTELU on tuottanut erinomaisia tuloksia. Vaikeista lähtökohdista tulevat nuoret ovat erityisen tuen avulla saaneet parempia oppimistuloksia ja heidän jatko-opintomahdollisuutensa ovat parantuneet huomattavasti. Tämän tutkimustuloksen innoittamana on myönteinen erityiskohTELU huomioitu budjetissa laajemminkin. Samaa ajattelua kannattaa tuoda myös kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluihin. Helsingissä valitettavasti on edelleen merkittäviä alueellisia eroja esimerkiksi kulttuuripalvelujen saavutettavuudessa ja käytössä. Alueellisen tasa-arvon edistäminen pitäisi olla koko Helsingin etu.

Vuonna 2018 kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle erittäin merkittävä tapahtuma tulee olemaan tosiaankin keskustakirjasto Oodin avautuminen. Ei kuitenkaan riitä, että meillä on upea rakennus. Sinne tarvitaan ennen kaikkea laadukasta ja erinomaista sisältöä. Sen tämä budjetti turvaa vaarantamatta lähikirjastojen resursseja.

Haluan lopuksi nostaa esiin myös yhden tärkeän kulttuurikohteen, josta myös täällä valtuutetut ovat puhuneet ja maininneet. Ensi vuonna käynnistetään Helsingin merellisen biennaalin suunnittelun. Taidebiennaalit ovat maailmalla osoittautuneet erinomaisiksi turistivetonauloiksi. Helsingin merellinen biennaali tukee erinomaisesti kaupungin merellistä strategiaa ja tuo upealla tavalla saaristomme aivan hienoja mahdollisuuksia niin helsinkiläisille kuin tänne vieraileville turisteille. Olen erittäin iloinen siitä, että hankkeen aloitus turvataan ensi vuoden talousarviossa.

Kaiken kaikkiaan näyttää hyvältä, ja otan tuon valtuutettu Oskalan ehdotuksen siitä, että budjetin pitää olla läpinäkyvä ja myös valtuutettu Terhi Peltokorven kommentin siitä, että tällaisten asioiden pitää näkyä niin meidän sivuillamme mutta ennen kaikkea läpinäkyvästi teille valtuutetuille. Koitetaan parantaa tätä ainakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan menojen kannalta jotta, kaikki näkyisi mahdollisimman selvästi myös teille valtuutetuille.

Mutta kiitoksia. Näin lyhykäisyydessään toimialan terveiset.

15.11.2017

Valtuutettu Meri

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupungin tehtävähän ei ole kerätä veroja. Kaupungin tehtävä on tarjota laadukkaita, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluja. Verojen kerääminen on vain yksi keino näiden palvelujen rahoittamiseksi. Veroja ei pidä kerätä varmuuden varalta.

Kunnallisveron ja kiinteistöveron tasosta päätetään vuosittain, minkä takia taloudessa tapahtuviin muutoksiin on mahdollista varautua säännöllisesti. Ensi vuoden talousarvioesityksessä panostetaan merkittävästi kaupungin kasvun kannalta välttämättömiin investointeihin. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle satsataan yli 40 miljoonaa euroa tätä kuluvaan vuoteen enemmän. Tällä mahdollistetaan päivähoitopaikka yli 1 000 uudelle helsinkiläiselle lapselle.

Viime kuussa tehdyn ennusteen mukaan Helsinki saa tänä vuonna verotuloja yli 245 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Suurin selitys löytyy yhteisöveron arvioitua suuremmasta tilitysosuudesta kaupungille. Yhteensä Helsingin verotulot tulevat olemaan yli 3,4 miljardia euroa.

Tämä esitetty kunnallisveron lasku 0,5 prosenttiyksiköllä on historiallisen hieno. Viime kerralla, kun kunnallisveroa maamme pääkaupungissa laskettiin, maksettiin verot vielä mummojen markkoina ja takarivin valtuutettu Niskanen oli just oppinut kävelemään. En usko rehellisesti, että esitetty kunnallisveron lasku olisi ollut mahdollista ilman kokoomuslaista pormestaria. Helsinkiläiset ovat nyt saamassa sellaista politiikkaa, jonka puolesta kevään kuntavaaleissa äänestivät. Tämä jos mikä on politiikan kuluttajansuojaa parhaimmillaan. Kun palkkapäivänä verokarhu odottaa helsinkiläisen koulujen, sairaaloiden ja lastentarhojen ulkopuolella, voimme ensi vuonna olla iloisia siitä, että tämä töistä palaava työntekijä saa pitää omalla kovalla työllään ansaitsemastaan palkasta hieman enemmän itsellään. Se jos mikä on oikeudenmukaista politiikkaa.

Kunnallisverosta puhuttaessa täällä ei pidä myöskään unohtaa, että hallituksen esityksen mukaisesti valtion tuloverotusta kevennetään ensi vuonna. Pienituloisia helsinkiläisiä palkansaajia hyödyttävät erityisesti työtulovähennyksen ja perusvähennyksen enimmäismäärän nostaminen. Verotus on kokonaisuus, jossa kunnallisvero on yksi mutta tärkeä osa kokonaisuutta. Esitetty kunnallisveron lasku pienentää Helsingin verotuottoa 70 miljoonalla eurolla ensi vuonna. Tämä 70 miljoonaa euroa on alle kolmasosa siitä tänä vuonna saatavasta ennustettua suuremmasta kokonaisverotuotosta ja vain noin 2 % kaupungin 3,4 miljard-

15.11.2017

din euron kokonaisverotuotosta. Tämä oikeuttaakin mielestäni kysymään, olisiko kunnallisveroa voinut laskea vielä esitettyä enemmän. Meidän Helsingissä maamme pääkaupunkina pitää olla kunnianhimoisia kaikessa toiminnassamme – niin, ja ennen kaikkea myös verotuksessa.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluaisin tähän edellisen valtuutetun kunnianhimoisiin tavoitteisiin puuttua sen verran, että kunnianhimoa voisi olla jossain muualla kuin tässä verotuksen alentamisesta. Valtuutettu voisi tutustua myös niihin laskelmiin, mitä kaikkea sillä 70 miljoonalla eurolla olisi saatu kaupunkilaisten hyväksi ja kuinka moni kaupunkilainen olisi ollut valmis luopumaan tästä pienestä veronalennuksesta sen hyväksi, että saadaan palvelut paremmiksi. Kannattaa tutustua myös tähän näkökulmaan.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

...valtuutetut.

Valtuutettu Kari puhui hienosti tuossa siitä, miten Helsinki on ollut edelläkävijä koulutuksessa ja erityisesti lasten varhaiskasvatuksessa. Vuosi sitten toimme budjettineuvotteluihin ajatuksen toteuttaa maksuton varhaiskasvatus, josta monikin puolue on puhunut pitkään, ja nyt tekisimme tästä Helsingissä todellisuutta. Tänään tai oikeastaan 2 viikon kuluessa päätämme siitä, ja ensi syksynä se on jo todellisuutta 5-vuotiaiden kohdalla. Tämä on positiivista nopeutta ja ketteryyttä Helsingissä.

Samalla tähän tietysti liittyy käytännön kysymyksiä – erityisesti se, montako lasta lisää meillä tulee varhaiskasvatuksen piiriin. Budjettikirjaa lukiessa ennen neuvotteluja sinne oli kirjattu, että määrä kasvaa 350:llä tämän vuoden ennustetusta määrästä, joka ennuste oli jo ylitetty. Kun asiaa tarkemmin selvitettiin, budjettikirjassa lähes joka vuosi on luenut, että lasten määrä kasvaa noin 350. Mutta onneksi tällä budjetillä, jonka nyt hyväksyimme, kuitenkin varaudutaan 1 320:een, joka toivottavasti on riittävästi.

Tosiasia on, että me tarvitsemme valtavan määrän lisää päiväkotia. Onneksi niitä myös rakennetaan, kuten apulaispormestari Sinnemäki

15.11.2017

puheessaan luetteli, lähtien Borgströmmienmäestä ja päättyen Maunulaan. Meillä on enemmän päiväkotihankkeita käynnissä kuin Helsingin historiassa todennäköisesti koskaan. Toisaalta meillä on myös enemmän lapsia kuin koskaan sitten 1970-luvun. Tämä on hyvä tiedostaa, että Suomen tuleva nuoriso kasvaa siis täällä, ei Järvenpäässä tai Mäntsälässä. Toki siellä myös mutta Helsingissä vielä enemmän.

Uskon kuitenkin, että tämä tulevien vuosien kysymys päiväkotipaikkojen riittävydestä ei ole ohitettu, vaan joudumme käymään sitä joka vuosi uudelleen läpi ja etsimään yhä uusia paikkoja.

Toinen yksityiskohta, jonka haluan nostaa, on pyöräliikenteen investointien nostaminen vihdoin sille tasolle, joka pyöräilyn edistämishjelmassa jo vuosia sitten kirjattiin. Nyt 3 vuoden aikana investointitaso tuplataan ja rakennetaan pyöräteitä kaikkialle kaupunkiin. Eli ei pelkästään kaupunkipyöriä laajenneta kaikkialle kaupunkiin, vaan myös investoinneissa Itä-Helsinki tulee näkymään vahvasti, koilliseen tullaan rakentamaan lisää. Ja tosiaan kun kaupunkipyöriä laajennetaan, kun Espooseen ensi kesänä tulee siis Helsingistä metrorataa länteen, tulee kaupunkipyöriä asemien varteen, niin kyllähän se nyt on täysin kohtuullista ja perusteltua, että niitä täytyy rakentaa myös itään. Kiitokset Vase mmistoliitolle tämän asian nostamisesta budjettineuvotteluissa.

Kuitenkin kun budjetissa oli monta hyvää asiaa – moni meistä on täällä jo kehunut sitä eri näkökulmista, minäkin jo useammasta – täytyy myös todeta, että yksi oli joukosta poissa. Viime kaudella meille tutuksi tullutta vastuullista talouspolitiikkaa ei kyllä näissä neuvotteluissa näkynyt. Sitä ei edustanut tällä kertaa kukaan. Veronalennus, jonka olemme yhdessä hyväksyneet, niin on hyvä huomata budjettikirjan lukuja lukemalla, että sehän itse asiassa rahoitetaan velalla ja kaupungin kassaa syömällä. Jos talous kehittyy niin kuin budjettikirjan luvut sanovat, ei ole mitenkään selvää, että meillä on tähän varaa. Toisaalta on ihan perusteltu epäily, että talous voi kehittyä paremmin. Valtiovarainministeriö, jonka lukuihin ennusteet perustuvat, on aina ollut konservatiivinen ja on tänäkin vuonna joutunut jo useamman kerran korjaamaan ennustettaan. Voi siis hyvin olla, että meillä on tähän ihan hyvin rahaa, mutta kyllähän tämä riskinottoa on. Itse olen tehnyt työurani laajalti startupeissa, olen tottunut riskinottoon ja sen kanssa voin elää, mutta asia tosiaan on kuten valtuutettu Meri äsken sanoi: veroprosentista päätetään joka vuosi, ja jos riskit toteutuvat, täällä saatetaan joutua tekemään myös toisenlaisia päätöksiä. Se on hyvä tiedostaa.

Kiitos.

15.11.2017

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin kuulun niihin, jotka eivät olleet kovin innoistaan tästä verojen alennuksesta, vaikka tavallaan ymmärrän, että kokoomuksella oli tällainen vähän niin kuin ideologisesti väritetty tarve niihin. Sen takia ensin näkin en ole ollenkaan varma, että havaittu verotulojen kasvu on kovin vahvalla pohjalla, kun se koostuu lähinnä yhteisöveroista, jotka ovat kovin suhdanneluonteisia ja joissa siis yksi ainut yritys, Supercell ja sen liittännäiset, on ollut tässä kasvussa merkittävänä tekijänä – jopa niin että viime vuonna sieltä tulee Helsingille, tosin se tulee vähän jaksoittain mutta 200 miljoonan euron potti yhdestä japanilaisen yrityksen Supercellin osakkaana tekemästä kaupasta. Tämä ei ole sellaista, joka toistuisi siis joka vuosi, ja myös tähän 30 %:n osuuden kasvuun on sama yritys aikaisemmillä hyvillä tuloksillaan pystynyt vaikuttamaan, eikä voi ajatella, että tämä yksi yritys aina olisi näin tuottoisa.

Sitten jos tämä perustuu yhteisöveron kasvuun, niin siihen liittyy sellainen kokoomuksen hallituskumppaneista johtuva poliittinen riski, että ainahan voidaan pelisääntöjä muuttaa. Ja jos nämä yhteisöverot pyrkivät kovasti tulemaan vain Helsingille, sitten muutetaan sääntöjä ja sitten ei tule. Sen sijaan vahvemmallalla pohjalla on se, että tavallisten kuntalaisten tuloverot ovat nousseet – tosin siinäkin saman yrityksen työntekijät jälleen kerran ovat merkittävänä tekijänä, mutta täytyy siinä nyt vähän olla muitakin. Se osoittaa, että me olemme onnistuneet tekemään hyvää kaupunkia, joka on vetovoimainen ja joka houkuttelee sitten tänne myös veronmaksajia.

Minä olisin sen 70 miljoonaa käyttänyt a) siihen, että jonakin päivänä saattavat tulla taas huonot ajat, ja silloin nimenomaan ei pidä nostaa veroja. Olisin vahvistanut kaupungin taloutta, ja sitten tehnyt sitä parempaa ympäristöä, koska kaupunkimme on itse asiassa aika rähjäinen, kun sitä vertaa muihin kasvaviin pääkaupunkeihin. Tuolla rahalla olisi tehty tästä kaupungista paljon, paljon hienompi ja vetovoimaisempi, ja se olisi tuonut niitä verotuloja taas lisää sitten.

Minun mielestäni meillä on velvollisuus ottaa Helsingin seudulle tulevasta väestönkasvusta aiempaa suurempi osuus sen takia, että tämä havaittu yhdyskuntarakenteen hajoaminen on varsinainen ympäristöriski, jonka ekologinen hinta on kovasti suuri. Sen sijaan olisin pitänyt järkevänä kyllä sitä, että olisi nostettu kiinteistövero ja nostettu tulovero, koska a) palveluvaltaisessa kaupungissa tulovero tuottaa työttömyyttä. Se tuottaa verokiilaa ja siitä on haittoja. Kiinteistövero taas ? kohdistuu maapohjaan, ja sitä pakoon on aika vaikea päästä, eikä se

15.11.2017

nosta asumiskustannuksia. Okei, se nostaa asumiskustannuksia minun kaltaisillani ihmisillä, joilla on jo ostettu asunto, mutta ei minun lapsillani, koska heidän osaltaan se laskee sen asunnon ostohintaa. Että vaikka yhtiövastike sitten vähän nousee, sen asunnon saa halvemmalla, ja 50 seuraavaa vuotta on siitä voitolla. Kaikki myöntävät, että asunnot Helsingissä tällä hetkellä ovat nousseen liian kalliiksi, ja sellaiset toimenpiteet, jotka laskevat asuntojen myyntihintoja, ovat vain tervetulleita.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Rouva puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Täällä on puhuttu erittäin monia tärkeitä asioita, joita seuraavassa budjetissa on onnistuneesti nostettu esiin. Päivähoitovaihtoehdot eriaikaisesta työntekoa ja monimuotoisia työaikoja tukevana ja yhteiskuntaan integroivana sekä lapsen arjessa turvaavana palveluna on huomioitava päivähoitokeskustelussa – ei niinkään mielestäni sitä, että kotihoitoa ikään kuin aliarvioidaan ja kotihoidon tuella olevia syyllistetään. Siitä keskustelusta en tässä päivähoito- ja varhaiskasvatusteemassa pidä.

Kuten kouluissakin myös päivähoidossa on uskallettava ottaa käyttöön uusia tapoja ja kumppanuusmalleja ja työmuotoja. Ihan sama asia on seniorihoivan kehittämisessä. Kotihoidon ja laitoshoidon sisältöjä ja resursseja ajankohtaistamalla ja kuntouttavia toimintamuotoja ja liikku- mismahdollisuuksia edelleen kehittämällä voimme turvata niillekin ihmisille, jotka haluavat asua yksin kotonaan tai viime vuotensa viettävät laitoksessa, yksilöllisen ja turvallisen vanhuuden. Digitaaliset keinot ovat yksi tapa tukea arjen turvallisuutta, mikäli ne oikeasti osataan rohkeasti ottaa käyttöön. Tällä hetkellä ainakin tuolla Vallilan piirissä on kotihoidon asiakkaille tulossa tällaiset OMA-seniori-rannekkeet, ja nyt jo siellä omaiset ainakin odottavat innolla sitä, miten tilanne näiden digikapistusten ja tv-yhteyksien ja muiden kohdalla arkea muuttaa.

Onkin hienoa, että perhekeskuksen ja monipuoliset terveys- ja hyvinvointikeskuksen sekä eri alojen koulutuksen yhteyskampukset rakentuvat tähän kaupunkiin. Toivottavasti kasvun myötä myös työpaikkojen ja koulujen yhteistyö entisestään tiivistyy. Näin kokonaisuudessa syntyy uusia ajatuksia hauskemman ja turvallisemman kotikaupungin ja sen palvelujen kehittämiseen. Monipuoliset asuinalueet eri tuottajien toteuttaman liikunta- ja kulttuuripalveluin helpottavat myös hoivahenkilöstön ja pienten lasten perheiden arkea lyhentämällä asiakasmatkoja. Ne lisää-

15.11.2017

vät myös arjen turvallisuutta, ja kotiin vietävien palvelujen määrää voidaan samalla lisätä ja monipuolistaa, kun työmatkat itsessään eivät vie niin paljon aikaa.

Kulttuuri on yksi keino rakentaa hyvinvointia. Meidän on pidettävä huoli siitä, että jokaisella halukkaalla on mahdollisuus päästä myös taloudellisesti nauttimaan eri kulttuurimuodoista. Kuljetus- ja noutopalvelujen kattavuutta tulee edelleen kehittää osana sekä lasten että seniorien liikkumispalveluja. Kaupunginosien infra- ynnä muut investoinnit tulisi-kin kohdistaa tai niistä tulisi kohdistaa aina tämä 1 % alueen kulttuuri- ja tällaisen toimintaympäristön rakentamiseen ja rahoittamiseen. Tämä soveltuu hyvin kaupunkistrategiassakin mainittuun osallistavaan budjetointiin.

Kaiken kaikkiaan hyvä, erittäin hyvä budjetti vuodelle 2018.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olisin halunnut kommentoida tuota Soininvaaran puheenvuoroa, kun hän sanoi, että hän ei olisi halunnut alentaa tätä veroa, vaan olisi käyttänytkin kunnallisveron alennuksen eli 70 miljoonaa muuhun tarkoitukseen. Eikä tämä ole nyt vähän jälkijättöistä sanoa tällä tavalla, kun vihreät on kuitenkin hyväksynyt tämän?

Parasta minun mielestäni tässä ensi vuoden budjetissa on nimenomaan tämä kunnallisveron kevennys ja sitten isot investoinnit. Valitettavaa taas on se, mistä juuri kukaan ei ole puhunut, että sote-investointeja on todella vähän. Miten nyt sitten käy, kun tämä maakunta tulee, niin me emme uskalla mitään investoida? Meillä on se Kalasatama ja sitten ehkä vuokratiloihin tulee keskustan terveysasema, mutta kaikki muut terveysasemat ja palvelukeskukset ja sillä tavalla, niin ne ovat aivan jäljessä siihen väestömäärään nähden, mitä on tulossa.

Olen muutaman kuukauden nyt ollut kaupunkiympäristölautakunnassa, ja siellä on vauhti päällä, niin kuin pormestariakin sanoi. 70 arkkitehtia ja satoja suunnittelijoita piirtää koko ajan uusia rakennuksia ja uusia kaavoja ja katuja ja puistoja. Mistä vain löytyy rakentamatonta maata tai jos rakennus voidaan purkaa, niin siihen tulee heti uusi rakennus. Kuitenkin tämä on outoa, että me suojellemme sammakoita ja sammaleita ja lepakoita enemmän kuin ihmisiä. Johtuukohan se siitä, että olemme

15.11.2017

eriytyneet niin kauas todellisesta maaseudusta ja luonnosta, että emme ymmärrä, että jokin sammal esimerkiksi ei voi kasvaa jossain pienessä pläntissä, jos ympärillä on isot kerrostalot? Eli ei sen suojele sitten enää onnistu. Nyt täytyy sitten löytää sitä sammalta jostakin muualta.

Toinen ongelma on mielestäni se, mistä kokoomus on jatkuvasti huomauttanut, että meillä ei ole tarpeeksi korkeita rakennuksia. Se on aivan merkillistä, että rakennetaan rantaan 5 kerrosta ja 4 kerrosta muttei 6 kerrosta, 8 kerrosta tai oikein korkeita rakennuksia ei rakenneta ylipäänsä ollenkaan. Vain ihan muutamia tulee esimerkiksi Pasillaan. Kun Espoo rakentaa kuitenkin myös rannoille korkeaa.

Sote-palvelut ovat erinomaisesti kehittyneet parin viime vuoden aikana, ja kilpailukyky on hyvä ja innovaatiot ja osaaminen ovat huippuluokkaa. Epävarmuus sote-palveluiden tulevaisuudesta ja pelko, että kiinteistöt jäävät käteen, kun maakunta tulee, ovat aiheuttaneet sen, että ei ole investoitu sote-puolelle. Vihreät, huomioikaa, teidän apulaispormestarinne on vastuussa kyllä myös näistä sote-investoinneista. Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskus valmistuu ensi vuoden alussa, ja Vuosaa-rikin saa jotain uutta, mutta juuri mitään muuta ei ole. Keskustan terveysasemasta on pieni maininta, että se tulee johonkin vuokratiloihin, mutta me emme ole ainakaan kuulleet siitä suunnitelmasta yhtään mitään. Eli nyt on kyllä huomioitava se, että sote-lautakunta ja vihreät, pankaapas nyt vauhtia näihin sote-investointeihin.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitän, arvoisa puheenjohtaja.

Tuen tässä tätä valtuutettu Asko-Seljavaaran lausuntoa ja sitä, mitä hän kohdisti valtuutettu Soininvaaralle ja myös muutamalle valtuutetulle, jotka tässä puhuivat ennen Soininvaaraa, muun muassa valtuutettu Kivekäs. Nyt tässä ikään kuin tämä veroprosentin alentaminen asetetaan vastakkain jonkun palveluiden parantamisen kanssa, ja tästä minulle tulee mieleen vähä sellainen niin kuin Brexit-keskustelussa, että maksetaanko 200 miljoonaa EU:lle viikossa vai pistetäänkö meidän sosiaalihuoltomme kuntoon. Eihän nämä ole... Tämähän on aika populistista tällainen heittäminen – samoin kuin se, että valtuutettu Kivekäs totesi, että lainarahalla rahoitetaan tätä. Haluaisin nyt muistuttaa sen, että Helsingin investoi myös valtavasti ja tulee investoimaan valtavasti. Että ei tämä nyt ihan ehkä kuitenkaan näin hirvittävä ja mustavalkoinen tilanne ole, mitä tässä on annettu ymmärtää.

Kiitos.

15.11.2017

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka meillä on budjettisopu, niin yksittäiset valtuutetut saavat mielestäni kuitenkin sanoa, mitä ovat tästä budjetista mieltä, vaikka eivät tee-kään siitä sitten vastaehdotuksia. Sen lisäksi asia on kyllä vähän sillä tavalla, että jos veroja alennetaan, niin sitten käytettävissä on vähemmän rahaa. Minähän muistaakseni sanoin, että panemalla tämä kaupunki parempaan kuntoon – tästä aika rähjäisestä ulkomuodosta päästäisiin vähän parempaan – se saattaisi myös tuoda lisää niitä verotuloja myöhemmin. Sanoin myös, että noususuhdanne ei ole oikea aika alen-taa veroja, koska silloin saattaa käydä niin, että laskusuhdanteessa nii-tä joudutaan vastaavasti nostamaan.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meidän puolueessa taas ei tehdä tällä tavalla, että esitetään budjetti-sovun ohi sitten, että minä muuten olinkin sitä mieltä, että ei tämä ollut-kaan hyvä. Joko ollaan budjettisovussa tai ei olla.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvä Osmo.

Kyllä me molemmat tiedämme, että pannaan kaupunki parempaan kuntoon. Ei se ole aina pelkästä rahan lisäämisestä kiinni vaan toimin-tatapojen uudistamisesta. Helsinki on jäljessä naapurikunnistaan mo-nella osin palvelutuotannon hoitamisessa, toimintatavoissa, digita-, pal-velujen käyttöönotossa ja vanhoista kangistuneista tavoista luopumi-ssa.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Terveeseen demokratiaan kuuluu keskustelu siitä, että vaikka olemme todellakin kaikki hyväksymässä tässä Vasemmistoliitonkin ryhmässä

15.11.2017

tämän budjettisovun, niin kyllä silti voidaan käydä periaatteista keskustelua. Että nämä ovat neuvottelujen tulos, jossa esimerkiksi Vasemmistoliitto on lähtenyt, niin kuin todennut tässä monta kertaa tämän illan kuluessa, ei ollut meille kynnyskysymys. Me haluamme parantaa sosiaali- ja terveystalvveluja. Eikä ole populismia sanoa lainkaan, että me olisimme halunneet sen 70 miljoonaa myös edelleenkin lisäksi sosiaali- ja terveystalvvelujen parantamiseen. Siellä on todella isoja aukkoja esimerkiksi omaishoidon tukipalveluissa, varhaiskasvatuksessa edelleenkin, vanhusten hoivassa. Niin kuin valtuutettu Asko-Seljavaara varmasti tietää, vanhusten hoivassa se tarve on loputon, ja näihin sosiaalipuolen ja terveystalvpuolen asioihin olisimme halunneet vastata sillä 70 miljoonalla.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande. Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat puolet valtuustosta.

Enemmän tällä puolella läsnä.

Jag har tänkt fokusera på närmast en enda aspekt, som passar bra in nu efter det här replikskiftet, och det gäller detta med att ska man ha ett budgetöverskott eller inte, och hur stort. En kommun ska naturligtvis inte gå på vinst, i och för sig. En kommun är ett allmännyttigt samfund, som skall fylla sina uppgifter. Inte ta ut mera skatt än vad som är nödvändigt för att fylla de här uppgifterna. Och nu när vi har hade en möjlighet att sänka kommunalskatten med en halv procentenhet, med 70 miljoner, så ska vi göra det. Samtidigt vet vi att det överskottet, sådant det var i borgmästarens ursprungliga förslag, minskades under budgetförhandlingarna, men inte på grund av budgetförhandlingarna i och för sig, utan på grund av regeringens ändrade linje när det gäller fastighetsskatten. Och nu har vi stannat på ett överskott på 200 miljoner. I teorin kunde man naturligtvis ha gjort som fullmäktigeledamot Meri föreslog, att sänka skatten ännu mera. Vi kunde ju ha sänkt den med 2 procentenheter och kommit ner till en nollbudget. Men, en skattesänkning är, precis som bland annat Soininvaara här påpekade, trots allt en viss risktagning. Om den ekonomiska utvecklingen plötsligt svänger, så kan det hända att särskilt samfundsskatten, som Soininvaara nämnde, minskar, och då måste en skattesänkning kombineras med en viss buffert. En säkerhetsmarginal.

Lyhyesti suomeksi sanottuna. Veronalennus on aina tietty riskinotto. Jos talous kääntyy, varsinkin yhteisöveron tuotot voivat olla vaarassa, ja siksi olisi edesvastuutonta esittää samalla kuntaveron alentamista ja nollabudjettia ilman ylijäämää. Tämä ylijäämä on nimenomaan se tur-

15.11.2017

vamarginaali, jolla turvataan se, ettei mennä miinukselle sitten, jos taloudellinen kehitys kääntyy. Tämä yhdistelmä on juuri tämän budjetin fiksuus. Vero alas, varmuuden vuoksi kuitenkin ylijäämä, mutta pystytään parantamaan palveluja varsinkin koulutuksen ja sosiaali- ja terveyshuollon osalta. Me olemme onnellisessa asemassa verrattuna moneen muuhun suomalaiseen kuntaan. Olkaamme siitä ylpeitä, että tähän on mahdollisuus, ja toivon mukaan voimme suurella enemmistöllä hyväksyä tämän budjetin, joka tämän kaiken mahdollistaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kiitoksia budjetin valmistelijoille, virkamiehille ja sitten myös poliittisten ryhmien neuvottelijoille. Helsingin taloustilanne on ollut aiempia vuosia parempi, ja se on antanut nyt tänä vuonna neuvottelijoille mahdollisuuden vahvistaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia lisäämällä resursseja kaupungin palveluihin, erityisesti koulutukseen ja sosiaali- ja terveyspalveluihin. Kunnallisveroprosenttia voitiin laskea, mikä myös koituu kaupunkilaisen hyväksi. Epävarmuutta budjetointiin tuo valtakunnallinen maakunta-sote-uudistus joka toteutuessaan 2020 leikkaa Helsingin kunnallisverokertymästä noin kaksi kolmasosaa. Velat kuitenkin jäävät kaupungin huoleksi, jolloin suhteellinen velkaantuminen kasvaa ja verorahoitus suhteessa investointeihin alenee. Tähän varaudumme vastuullisella taloudenpidolla jatkossakin sekä uudessa kaupunkistrategiassa esitetyin toimenpitein. Hyvässäkin taloudellisessa tilanteessa palvelukokonaisuuksia on kuitenkin edelleen kehitettävä mahdollisimman joustaviksi sekä toimintamuotoja uudistettava toimintaympäristön – esimerkiksi väestörakenteen muutosten tai yhteiskunnan digitalisoitumisen – mukaan.

Helsingin edellisvuoden tai -vuosien hyvästä tuloverokasvusta ja erityisesti yhteisöverokasvusta hyötyvät myös heikomman veropohjan kunnat arviolta runsaat 300 miljoonaa euroa eli parin Helsingin veroprosentin verran. Tämä on muiden alueiden hyvä tiedostaa sote-uudistuksen valmistelussa, kun keskustellaan kaupunkiseutujen – erityisesti Helsingin ja pääkaupunkiseudun – merkityksestä koko maalle.

Muutama sana sosiaali- ja terveystalouksista. Niinä parina tulevana vuonna sosiaali- ja terveystalouksien palvelut ovat nykyisen suunnitelman mukaan kaupungin järjestämisvastuulla, ja näihin vuosiin kohdistuu monia haasteita. 2 seuraavan vuoden aikana Helsingin väestö kasvaa noin 10

15.11.2017

000:lla vuodessa eli yhden pienen kunnan verran. Asuntojen lisäksi uudet asukkaat tarvitsevat palveluja, ja kun väestö ikääntyy samaan aikaan, palvelujen tarve lisääntyy sosiaali- ja terveyssektorilla merkittävästi. Tässä tilanteessa palvelurakennetta pyritään sosiaali- ja terveyspalveluissa keventämään ja toimia kohdennetaan esimerkiksi ikääntyneiden palveluissa kuntoutusta edistäviin ja kotona asumista tukeviin palveluihin. Toki ympärivuorokautiseen hoitoonkin on päästävä silloin kun kotona asuminen ei ole enää turvallista, ja siksi ympärivuorokautiseen hoitoon pääsyn oikea-aikaisuutta tullaan arvioimaan tulevana vuonna.

Sote-toimialalla on ryhdytty lisäksi kokoamaan hajallaan olevia ja useista eri toimipisteistä haettavia palveluja moniammatillisiksi integroiduiksi kokonaisuuksiksi. Ensimmäinen monia palveluja tarjoava perhekeskus avattiin keväällä, uusia suunnitellaan. Ensimmäinen terveys- ja hyvinvointikeskus avautuu ensi vuonna, ja olemassa olevia monipuolisia palvelukeskuksia on tarkoitus kehittää edelleen ja perustaa lisää. Näin toimiala myös valmistautuu sote-uudistuksen valinnanvapauteen ja kehittää palveluja kilpailukykyiseksi.

Sote-toimialan tarpeita on viime hetken budjettineuvotteluissa huomioitu runsaalla 20 miljoonalla, ja lisäpanostusta on sovittu ohjattavan erityisesti kasvaville ikäryhmille sekä asiakasryhmille, jotka eivät aina itse pysty pitämään ääntä omista tarpeistaan – esimerkiksi ikääntyneille, lapsille ja nuorille sekä lastensuojelu- ja mielenterveyspalveluihin. Sote-lautakunnalle jää jatkossa tehtäväksi huolehtia siitä, että tämä lisähoito käytetään mahdollisimman oikeudenmukaisesti eniten tarvitsevien asiakasryhmien kesken.

Kannatan talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kysyn nyt valtuutettu Muuriselta, kun ei täällä muitakaan vastaajia sote-lautakunnasta näytä olevan, että oletteko todella varautuneet siihen, että tähän kaupunkiin tulee 7 000 – 8 000 asukasta lisää joka vuosi. Me kaavoitamme hullun lailla, niin kuin kuulitte jo pormestarin puheesta, joka ikiseen paikkaan missä vaan löytyy tilaa. Me kaavoitamme lisää asuntoja ja sinne muuttaa ihmisiä, niin onko näille nyt laskettu terveys-

15.11.2017

palveluihin tarvittavat tilat tässä kaupungissa vai oletteko sitä mieltä, että ne menevät kaikki Mehiläiselle?

Valtuutettu Muurinen (vastauspuheenvuoro)

Me olemme investoineet aika suuriakin tai tehneet ainakin tällaisia suuria varauksia, tarveselvityksiä keskustan terveysasemasta, 700 miljoonaa Laakson yhteissairaalalle ja niin edelleen, että kyllä siellä on niitä investointeja. Mutta varmasti tämä on ihan hyvä kysymys, ja tätä on jatkossa hyvä selvittää. Kiitos kysymyksestä.

Valtuutettu Nygård

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Näin alkuun myös minun puolestani kiitos kaikille budjetin valmisteluun osallistuneille. Tässä puheenvuorossa haluan kiinnittää talousarviosta huomiomme erityisesti muutamaa kohtaan, joilla parannamme rakkaan kaupunkimme vetovoimaisuutta myös itse sen asukkaiden näkökulmasta. Käytän tässä yhteydessä ahkerasti kokeilukulttuurin sijaan sanaa joustavuus. Toimiva Helsinki on kokeileva ja joustava Helsinki.

Talousarvioehdotuksessa Helsinki laskee kunnallisveroprosenttia 18 %:iin. Ahkerana veronmaksajana toivotan tämän jouston lämpimästi tervetulleeksi. Odotusarvo toki on, että tämä 0,5 prosenttiyksikön lasku tuo takaisin kiertämään kaupungintalouteemme moninkertaisesti hyvää. Kun veroja alennetaan, käytettävissä on enemmän rahaa – ei vähemmän rahaa, vaikka täällä valtuutettu Soininvaara näin totesi. Se on vain, että kenen näkökulmasta sitä asiaa katsoo.

Liikunta ja luonto ovat kaupunkilaistenkin henkireikä. Talousarviossa onkin varattuna nyt yhteensä 16,9 miljoonaa euroa puistojen ja liikunta-alueiden rakentamiseen. Määrärahana 4,7 miljoonaa euroa on osoitettu liikuntapaikkojen sekä ulkoilualueiden rakentamiseen. Tästä kiitos.

On tärkeää, että palvelut pysyvät kasvavan kaupungin mukana. Erityisesti Lauttasaari on kärsinyt laahaavista palveluista. Nyt talousarviossa on mukana muun muassa päiväkotia Lauttasaari, joka takaakin monelle lapselle paikan omalta saarelta ja tuo helpotusta arkeen. Jotta voimme taata tulevaisuudessa kasvavan Helsingin tarpeisiin riittävästi tilaa, on joustava hybridirakentaminen oiva ratkaisu moneen palvelutilapuuutukseen.

15.11.2017

Olemme täälläkin salissa keskustelleet varsin kipeästä aiheesta eli joustavasta liikenteestä. Tavoitteemme on olla etukenossa vetävin start-up-kaupunki sekä houkutella myös uusia yrityksiä kasvumme vauhdittajiksi. Tämä yhtälö ei kuitenkaan toimi silloin, kun liikkuva väkemme seisoo teennäisissä keskustan ruuhkissa eli valoissa ja tietöissä. Siksi joustava liikenne onkin ensisijaisen tärkeä tulevana budjettikautena, sillä tämän teennäisen seisottamisen kustannuksia ei nyt varmasti ole otettu talousarvion menoissa huomioon.

Kokonaisuudessaan talousarvioehdotus on erittäin hyvässä tasapainossa kohti maailman toimivinta kaupunkia. Kannatan lämpimästi talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Strandén

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Perussuomalaiset olivat budjettineuvotteluissa mukana vaatimassa muun muassa veroäyrin alentamista ja kiinteistöveron pitämistä ennallaan. Omaishoitajien tukeminen ja koulujen sisäilmaongelmat ja korjausrakentaminen olivat myös keskeisessä osassa neuvotteluissamme. Esittäisinkin seuraavanlaisen toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2018 talousarvion ja taloussuunnitelman 2018–2020 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus uusien koulurakennusten rakennusvalvonnan tehostamiseksi ja siihen liittyvien riittävien resurssien takaamiseksi rakentamisen kaikissa vaiheissa. Sama koskee korjausrakentamista. Rakennusvaiheessa on vaadittava riittävät sadesuojaukset, jotta kosteusvaurioilta vältyttäisiin.

Asiasta on jo 70 vuotta sitten keskusteltu kokoomuksen Terhi Koulumiehen aloitteesta, mutta kuitenkin asialle ei ole mitään tehty. Toivon nyt kaikilta valtuutetuilta suoraselkäisyyttä ja tahtoa, että asiaan viimeinkin saataisiin lisäresursseja ja valtuusto ottaisi lasten ja opettajien terveysvaikutukset vakavasti sekä toimisi Helsingin kaupungin ja asukkaiden edun mukaisesti. Nyt toivottavasti näemme, ketkä valtuutetuista oikeasti haluavat asialle jotain toimenpiteitä tehdä.

Kiitos.

15.11.2017

Ledamoten Borgarsdóttir-Sandelin

Ordförande. Ärade borgmästare. Bästa fullmäktigekolleger.

I världens bäst fungerande stad ska vi ha en budgetering och ekonomi som är hållbar, långsiktig och ansvarstagande. En ekonomi som stöder stadens nuvarande invånare, deras trivsel, välmående, utveckling och möjligheter. Men ekonomin ska också kunna se behovet för morgondagens helsingforsare. Det är viktigt att stadsborna har likvärdiga utbildningsmöjligheter. Att ge god utbildning och erbjuda möjligheter för människor som är här att vidareutbilda sig är att största vikt för deras framtid och för stadens sysselsättning. Stadens målsättning att öka deltagandet i småbarnspedagogik genom bevarande av subjektiv rätt till dagvård och främjande av avgiftsfriheten är jag likaså stolt över. Att vi har en fungerande social- och hälsovård hör till vårt ansvar, åtminstone tills vidare. Det är i våra allas intressen att helsingforsarna mår bra, och det är positivt att budgetförslaget innehåller förbättringar för denna sektor. Speciellt viktigt ser jag nu på skrivningen om att servicen för svenskspråkiga äldre som bor hemma ska stärkas. Detta eftersom vi har ganska stora utmaningar här.

Kulttuuri ja liikunta tukevat hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Helsingin mahdollisuudet näillä aloilla ovat hyviä, ehkä maan parhaita. Tämä ei tarkoita, että voimme tyytyä nykytilanteeseen. Uusia asuinalueita ei saa jättää ilman mahdollisuuksia liikuntaan ja kulttuuriin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla pitää olla mahdollisuus reagoida kaupungin kehitykseen mutta kanssa kaupunkilaisten kiinnostukseen, ja helsinkiläisillä pitää olla mahdollisuuksia myös vapaaehtoistoimintaan näillä aloilla. Odotan innolla saada tutustua keskustakirjasto Oodin ja Jätkäsaaren liikuntatila Bunkkerin tiloihin ja toimintaan vaarantamatta muita lähipalveluita.

Emme kaikki valitse samaa liikuntamuotoa emmekä nauti samasta kulttuurista. On kuitenkin tärkeää, että me kaikki iästä, kaupunginosasta, intresseistä tai muusta riippumatta löydämme viihtyisiä vapaa-ajan harrastuksia. Uskon, että budjettiesitys antaa pohjan helsinkiläisten paremmalle osaamiselle, viihtyvyydelle ja hyvinvoinnille.

Tack.

Valtuutettu Klemetti (vastauspuheenvuoro)

No niin, nyt. Anteeksi, tässä pieni sähelllys. Painoin ehkä hiukan myöhässä vastauspuheenvuoroa valtuutettu Strandénin puheenvuoron jälkeen. Strandén ottaa tärkeän asian esille, kun puuttuu kosteudenhallin-

15.11.2017

taan rakentamisvaiheessa, mutta tämän toivomusponnen perusteluissa sanotaan ehkä hiukan jyrkästi, että asialle ei ole tehty mitään. Helsingin kaupungin rakennusvalvonnassa on laadittu viime vuonna, vuonna 2016 tämmöinen kosteudenhallintaohje, jossa on varsin kattavasti otettu esille tapoja hallita kosteutta rakentamisvaiheessa. Se löytyy rakennusvalvonnan nettisivuilta, siihen kannattaa tutustua. Sitten lähes kaikissa isommissa rakennusluvista lupaehtona on kosteudenhallintaselvitys, joka täytyy esittää rakennusvalvonnassa lupahakemuksen yhteydessä.

Kiitos.

Valtuutettu Strandén (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia tuosta huomiosta, mutta aika paljon tuossa korjausrakentamisessa ja muussa näkee, että siellä nimenomaan tämä suojaaminen ja sitten tämä valvojien puute. Eli tähän asiaan halusin kiinnittää huomiota.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Se, että valtuutetut ovat tyytyväisiä ensi vuoden budjettiin, on tietysti hyvä, koska tietyllä tavalla joihinkin asioihin, joista edellisten kausien aikana on jouduttu tinkimään, saatiin vähän korjauksia. Mutta ei pidä unohtaa sitä, että koko viime kausi ja sitä edellinen kausi käytiin keskustelua tuottavuusprosentista ja miten se oikeastaan pitäisi näkyä täällä budjetissa ja myös toiminnassa. Käytännössä se on tarkoittanut sitä, että henkilöstömenoja on leikattu ja palveluita on supistettu. Sen sijaan, että olisi pohdittu, millä tavalla voidaan ei pelkästään pohtia toiminnan supistamista vaan millä tavalla haetaan vaikuttavia toimintatapoja niin että pysyvästi voidaan kehittää tuottavaa toimintaa, koska tuottavuuden ja vaikuttavuuden ero pitää erottaa.

Huolimatta siitä, että tästäkin asiasta on täällä monta kertaa keskusteltu, vaikuttavuuden mittareita ei ole kehitetty eri toimialoilla. Nyt kun pohditaan esimerkiksi jos tulee tämä sote-uudistus, jossa nimenomaan tavoitteena on, että ainoastaan vaikuttavista toimenpiteistä ruvetaan maksamaan taikka tarjoamaan ihmisille vaikuttavia hoitoja ja toimenpiteitä, silloin on entistä tärkeämpää, että meillä pitää olla mittareita, joilla me tarkastelemme, miten voidaan esimerkiksi terveyttä tuottaa paremmin tai käytännöllisemmin. Yleensä palvelusektoreilla toimintojen vai-

15.11.2017

kuttavuuden mittaaminen on erittäin tärkeätä. Se on vaikea ala, mutta siinä on kuitenkin aika paljon kehitytty myös tutkimuslaitosten toimesta.

Näin ollen teenkin seuraavan ponsiehdotuksen:

Hyväksyessään vuoden 2018 talousarvion valtuusto esittää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuutta velvoittaa virastoja omilla toimialoillaan laatimaan vaikuttavuusmittareita, jotta valtuustokauden puolivälitarkastelussa voitaisiin edistää ja entistä paremmin mitata toiminnan tuottavuutta ja vaikuttavuutta.

Koska tämäntyyppistä pitää olla. Muutenhan meillä on kaiken aikaa tämä tuottavuustavoite tarkoittaa sitä, että se on henkilöstön leikkauspolitiikkaa eikä mitään tuottavuutta. Se pitää tunnustaa. Sitä tehtiin sote-puolella koko viime kausi, ja sitä tehtiin kaikkialla muuallakin sen sijaan, että olisi pohdittu, millä tavalla voidaan toisella tavalla tuottavuutta nimenomaan vaikuttavien toimien toimesta edistää.

Kiitos.

Valtuutettu Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Meillä on käsillä kyllä varsin tasapainoinen talousarvioesitys ja varmasti juuri sellainen, joka sovittaa hyvin erilaisia poliittisia intressejä ja tahtotiloja. Myös siitä näkökulmasta hyvä talousarvio, että se toimeenpanee välittömästi kaupunkistrategiassa linjattuja ja painotettuja asioita, joista keskustelimme täällä vain hetki sitten.

Omasta näkökulmasta ja kokoomuksen puolesta on tietenkin ilo riemuita ja puhua siitä, että verot on saatu laskusuuntaan. Kunnallisveroäyri alennetaan, ja ihmiset pääsevät itse käyttämään omia rahojaan enenevässä määrin ensi vuodesta alkaen. Me täällä tässä salissa päätämme vähemmän ihmisten puolesta siitä, mihin heidän ansaitsemiaan rahoja käytetään. Jos tästä ei voi iloita, en tiedä, mistä kaupunkipolitiikassa tai valtakunnan politiikassa voi iloita.

Toinen näkökulma, joka korostuu tässä talousarviossa positiivisesti, ovat investoinnit kaupungin kasvuun, koska nimenomaan kaupungin kasvu ja elinvoima tuo liikkumatilaa, jolla voidaan alentaa veroja ja toisaalta voidaan panostaa sivistyspalveluiden sosiaalipalveluihin ja muihin kaupunkilaisten hyvinvointia parantaviin asioihin. Se, että panos-

15.11.2017

tamme uusien asuinalueiden rakentamiseen ja pohjatöihin siellä, se että panostamme uusiin liikenneratkaisuihin, se että investoimme kouluihin, päivähoitoon, sivistyspalveluihin, kulttuuripalveluihin laajemminkin – nämä kaikki tukevat kasvua. Nämä kaikki tukevat kaupungin elinvoimaa.

Olemme Helsingissä onnellisessa asemassa. Tässä maassa keskimääräinen veroprosentti väkiluvullakin painotettuna lähenee 20:ta %. Meillä se on nyt 18, ja tätä voi pitää tämän valtuuston tähänastisesti suurimpana saavutuksena, kun tästä asiasta vihdoinkin pääsemme päättämään.

Valtuutettu Urho

Hyvä puheenjohtaja ja valtuutetut.

Totta kai, tämä on tasapainoinen talousarvio. Se on hyvin neuvoteltu ja on ollut varaa käyttää myös niihin palveluihin lähes kaikkien toiveiden mukaan. Puoli prosenttiyksikköä kunnallisessa verotuksessa, 70 miljoonaa, totta kai se on myönteinen, koska se kääntää sen, mikä on ollut tapana, eli korotetaan veroja. Mutta ei se muuta sitä, että 70 miljoonaa pantiin lisää palveluihin, jotka totta kai väestönkasvun mukaan tarvitsevat lisää. Toisaalta näin suuressa kaupungissa toimintatapoja muuttaen voidaan tuottavuutta parantaa – ei niin että henkilökunnalta leikataan tai selkänahasta otetaan.

Siellä on muutosisäyksiä sekä sosiaalitoimessa että opetuksessa, joissa kummassakin hyvää tarkoittaen muutoksilla voidaan saada aikaan yhtä hyvä palvelu tai parempi. Otan käytännön esimerkkejä. Meillä on pienet oppilasryhmäkoot harvinaisissa asioissa, on se sitten kieliä tai uskontoa, ja ne seuraavat aina niin että jos aloittavassa ryhmässä on 12, lopulta alakoulun päättyessä saattaa olla 6–7 lasta ryhmässä. Minusta tätä pitää voida harkita niin että meillä on kohtuulliset ryhmäkoot. Meillä on kohtuullisesti integroitu erityisoppilasluokkia perusopetukseen totta kai tarvittavan tuen kanssa, mutta kyllä opetustoimessa voidaan, jos yhteisesti päätetään ja virasto osaa kyllä budjetissa esitykset tehdä, jos tuki saadaan siihen, että tehdään vähän toisin.

Sote-puolella esimerkkejä voisi olla vaikka kuinka pitkä lista siitä, miten uudella tavalla toimien, käyttäen digitaalisia sähköisiä palveluita, seuran diabetesta ja käyttäen kännykkäpalveluja seurantaan, ottaen silmänpohjakuvauksissa kännykällä kuva ja siihen taas ammattiseuranta digipalvelujen avulla. Kaikkia näitä palveluja voidaan lisätä ilman että huononnetaan palveluja. Päinvastoin parannetaan, tehostetaan, tartu-

15.11.2017

taan. Tähän asti me olemme käyttäneet varmasti seurannassa kuusikokaupunkien vertailutietoja. Kyllä on hirveän vähän haluttu ottaa mallia ja oppia esimerkiksi niistä käytännöistä, joilla kalliita potilaita Vantaalla hoidetaan vuodessa 1 000 euroa halvemmalla budjetilla antaen kuitenkin samaa palvelua. Täällä vai ei ole tapana ottaa oppia mistään, ja sen takia kyllä minä perusterveydenhuoltoon toivotan, että tulee kilpailua palvelujen kanssa niin että me saamme muita tapoja. Jonot on saatu Espoossa hävitettyä Ison omenan yksityisellä terveysasemalla, mutta tämä koski vain peruspalveluja perusterveydenhuollossa. Nousukaudellakaan kaikkiin hyviin hankkeisiin, kaikenlaisten asioiden kuulemiseen ja kuuntelemiseen ei ole varaa. Meidän täytyy keskittyä siihen, että meidän ihmisemme kasvavassa kaupungissa saavat peruspalvelut.

Minulla on 2 asiaa, joita en meinaa voida ymmärtää: Se, että kaavoitetaan kaupunginosia tontti tontilta tuomatta sinne koulupalveluita, aloituspaikkoja koululaisille. Odotetaan uusia perheitä, mutta ei ole päiväkoteja eikä kouluja, ja sitten kuskataan ympäri kaupunkia päiväkotilapsia 2 bussilinjalla. Tämä on ihan kestävämpi jo vuonna 18. Ei se auta, että päiväkodit luvataan vuodelle 19. Toinen asia on Mechelininkadun seisova liikenne. Mechelininkadun korjaus kestää vielä vuoden 18, ja nyt toivon, että sen budjetin sisällä osataan valvoa ja katsoa, että se vähintään nopeutuu ja valmistuu ensi vuonna. Siellä seisoo tuhansia autoja päivittäin pitkissä jonoissa odottaen liikenteen sujumista.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä kannatan Maija Anttilan tekemää pontta.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos kaikille talousarvion valmistelijoille. Helsinki kasvaa todella, ja se on vain ja ainoastaan oikein. On oikein, että maailman toimivin kaupunki syntyy tällaisella yhteistyöllä, jossa oikeasti vannotaan selkeästi sen nimeen, että kukaan ei tässä kaupungissa jäisi ulkopuolelle. Lapsihan ei valitse perhettään, johon syntyy, mutta me voimme poliittikoina valita, ja me olemme nyt tehneet valinta tehdä sellaista kaupunkia, jossa syntymässä saatujen erikokoisten pelikorttipakkojen kokoa tasoitetaan ihmisten välillä. Varhaiskasvatus, koulutus, ikäihmisten palvelut,

15.11.2017

lisäpanostukset sotessa, kirjastot, liikuntamahdollisuudet, kulttuuripalvelut – todella monta hienoa esimerkkiä halusta sijoittaa ihmisten hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen tässä kaupungissa. Ei oikeastaan ole juurikaan parempia sijoituskohteita kuin sijoittaa hyvissä ajoin lapsiin.

Nyt on valittu todella sijoittaa erityisesti niille alueille ja niihin kouluihin, joissa on enemmän haasteita. Tämä on tutkimukseen pohjaavaa politiikkaa parhaimmillaan. Tutkimusten mukaan tiedetään myös, että perheen sosioekonominen asema näkyy esimerkiksi lasten sanavarastoissa jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Heikko sosioekonominen perhe tausta tarkoittaa itse asiassa aika usein kapeampaa sanavarastoa pienillä lapsilla. Ihmisryhmien väliset erot syntyvät jo näin pienestä pitäen näin aikaisessa vaiheessa, ja tiedetään, että ylisukupolviset ongelmat ehkäisevät monien ihmisten pääsyä kiinni hyvään elämään ja elämänlaatuun. Se, että esimerkiksi nyt keskustakirjasto Oodi ja toisaalta Jätkäsaaren liikuntabunkkeri toteutetaan ja että nämä eivät yhtä aikaa vaaranna lähipalveluja, on mitä keskeisintä. Jokaisella pitää todella olla mahdollisuus harrastaa, lukea ja liikkua, kasvattaa nimenomaan sosiaalista ja kulttuurista pääomaa taustasta riippumatta, koska me tiedämme, että köyhyys ei ole vain taloudellisten resurssien puutetta.

Pelkällä rahalla ei todella maailmaa muuteta. Kyse on myös siitä, mitkä toimintatavat ja mitkä toimintamallit ovat tehokkaimpia ja vaikuttavimpia. Niitä malleja me tietysti poliitikkoina valitsemme. Meidän pitää pysyä ohjaamaan päättäjinä kaupunkilaisten verovarot sinne, missä ne tuottavat eniten hyvinvointia ja tehokkaimmin. Toimintaa eri sektoreilla pitääkin jatkuvasti arvioida, ja komppaan niitä puheenvuoroja, joissa sanotaan, että niitä mittareita pitää todella olla. Eriarvoisuus tulee kalliiksi, ja on vain ja ainoastaan viisasta talouspolitiikkaa sijoittaa ennaltaehkäisyyn ja ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseen.

Kuten aikaisemmissa puheenvuoroissa on hyvin todettu, ei meidän kuitenkaan pidä tuudittautua siihen, että talouskasvu olisi vain ja ainoastaan suurta ja auvoisaa tästä eteenpäin. Vastuullista talouspolitiikkaa tarvitaan, ja esimerkiksi omaisuuden verottaminen kuntatasollakin on yksi keino tasoittaa eroja niiden välillä, joilla on enemmän ja joilla on vähemmän.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

15.11.2017

Kiitos neuvottelijoille ja virkamiehille siitä, että sosiaali- ja terveystoimialaan saatiin neuvoteltua lisärahaa tulevaan budjettiin. Kuitenkin olen huolissani jo aiemminkin esille tulleista lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden pitkistä jonoista. Näiden ongelmien ennalta ehkäisemisessä ja varhaisessa toteutamisessa neuvola, koulu ja opiskelijaterveydenhuollolla on tärkeä rooli. Tarvitaan lisää terveydenhoitajia neuvoloihin ja kouluihin, jotta ehditään rakentaa luottamus perheiden, lasten ja nuorten välille eikä vain tehdä rutiininomaisia terveystarkastuksia. Kouluihin tarvitaan myös lisää kuraattoreita ja psykologeja. Maria Ohisalo puhuikin tästä tärkeästä ennalta ehkäisystä edellä, ja mikä on halvinta ennalta ehkäisyä ja parasta ennalta ehkäisyä, kun joka koulussa olisi oma terveydenhoitaja ja neuvolalla olisi riittävän pieni asiakasmäärä.

0,5:n tuottavuustavoite huolestuttaa. Edellisellä valtuustokaudella se oli 1 %. Sosiaali- ja terveystoimialalta vähennettiin 1 %:n myötä 200 vakanssia, 200 työntekijää sairaanhoidosta, hoivasta ja huolenpidosta. Nyt tähän ei todellakaan ole varaa. Tämänkaltaisen tuottavuus- ja tehokkuuslaskelma on käsittämätön. Vanhusten hoivapalveluissa niin kotihoidossa kuin ympärivuorokautisessa tehostetun hoidon yksiköissä työskennellään jatkuvasti minimimitoituksilla ja jaksamisen äärirajoilla. Uudessa budjetissa olen etenkin huolissani sähköisen palvelutarpeen arvioinnin Helppi-seniorin toteuttamistavasta. Helppi-senioriin on rekrytoitu sosiaaliohjaajia, terveydenhoitajia ja sairaanhoitajia kotihoidosta ja monipuolisista palvelukeskuksista. He siirtyvät sinne vakansseineen. Esimerkiksi Malmilta, jossa on ikäihmisiä kasvava määrä, siirtyy 11 terveydenhoitajaa ja sairaanhoitajaa pois kotihoidosta, ja heidän työnsä siirtyy – jää – kotihoitoon jääville. Tässä ei ole yhtään järkeä. Koska Helppi-seniori käynnistyy hitaasti, tarvitaan sinne tilalle vaikka määräaikaisia vakansseja tai muuta, jotta kotihoito ja sen huono tilanne ei entistään syvenisi.

Sirpa Asko-Seljavaara totesikin alussa, että tarvitaan rohkeita sote-investointeja. Tarvitaan lisää palveluasumista ja lisää muistisairaiden ryhmäkoteja. Aivan liian yksin asuu tällä hetkellä helsinkiläisiä ikäihmisiä kodeissaan riittämättömän kotihoidon turvin. Tämä on turvallisuusriski paitsi muistisairaille itselleen myös koko taloyhtiölle. Saamme lukea näistä tulipaloista ja vesivahingoista mediasta.

Ryhmäni hyväksyi budjetin, mutta olisin henkilökohtaisesti toivonut, että tämä 70 miljoonaa euroa olisi käytetty kuntalaisten palveluiden parantamiseen eikä puolen prosentin kunnallisveron alentamiseen.

Kiitos.

15.11.2017

Valtuutettu Venemies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Varsinaiset euroekspertit.

Tässä esillä olevassa budjetissa on todella hyviä elementtejä rakentaa parempaa Helsinkiä, muun muassa satsaukset investointeihin, lisäykset sosiaali- ja terveystalouden alalla ja koulutuksen alalla. Aivan muutama yksityiskohta:

Tässä investointien osalta meidän pitäisi huolehtia, että järkevällä aikataululla saisimme kaupungin korjausvelkaa pienennettyä pienemmäksi, koska se on aika suuri. Toivottavasti euroja riittää hyvänä aikana korjausvelan pienentämiseen.

Sosiaali- ja terveystalouden satsauksista. Toivottavasti se näkyy siellä käytännön työssä eikä häviä johonkin uusiin innovaatioihin, jotka näkyvät vain ehkä hallinnossa ja muualla. Esimerkiksi siellä puhutaan ikääntyvien kotona asumisen tukeminen, jalkautuva sosiaalityö, lasten ja nuorten mielenterveystalouden ja perheneuvoloitten jonojen purkamisen, lastensuojelun määrärahat. Erittäin hyviä asioita, mutta toivottavasti tämä ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen tarkoittaa sitä, että siellä on lisää auttavia käsiä, lisää kuuntelevia korvia, lisää kotipalvelua tekeville ihmisille aikaa tehdä varsinaista työtä, ettei esimerkiksi kotipalvelutyöntekijän huomattava osa ajasta mene parkkipaikan etsimiseen. Samoin kuin mielenterveystalouden satsaus lasten ja nuorten osalta, että se nimenomaan tarkoittaa ennalta ehkäiseviä mielenterveystalouksia. Lastensuojelun määrärahojen lisäys on erittäin hyvä asia. Toivottavasti erityistä tukea tarvitsevien lasten tai satsaus sinne tarkoittaa sitä, että siellä todella on apua niillä erityisillä nuorilla ja lapsilla, jotka tarvitsevat tukea arjessa, erityisesti koulunkäynnissä.

Senpä vuoksi kannatan valtuutettu Ebelingin kahta toivomuspontta. Toinen koski kaupungin velkamäärän absoluuttista vähentämistä, ja toinen koski lomarahojen leikkauksista luopumista vuoden 2019 aikana. Antiikin puhuja tapasi päättää kaikki puheensa sanontaan, että muuten olen sitä mieltä, että Karthago on hävitettävä. Haluan päättää puheeni kommenttiin muuten olen sitä mieltä, että Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen on ehdottomasti yhdistettävä.

Valtuutettu Järvinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

15.11.2017

Haluan 500 ihmistä pois kadulta nopeasti. Talvi tekee tuloaan, ja kylmä tappaa, kuten päihteet tai yksinäisyys.

Haluan tässä aluksi kiittää pormestaria budjettiehdotuksesta, joka on hyvin kattava paitsi näiden 500 ulkona olevan suhteen. Haluan vielä nähdä, kuinka pormestari ja koko valtuusto kantavat huolta kodittomista, sillä se on koko yhteiskunnan etu. On totta, että pitkäaikaisasunnottomuus on vähentynyt, mutta samaan aikaan lyhytaikainen asunnottomuus on lisääntynyt erilaisten kriisien myötä, ja eriarvoistuminen on saatava vähenemään. Et voi alkaa rakentamaan tulevaisuutta kadulla, saati käydä työssä. Kuten olen todennut, on kiire saada 500 ihmistä pian sisätiloihin ilman vastakkainasettelua kotimainen versus pakolainen. Jokainen koditon on liikaa, ja kysymys on ihmisestä, joka on myös jonkun äidin poika tai tyttö, eikä hänellä varmasti ollut lapsena haaveena, kun hän on aikuinen, hänestä tulee koditon. Meidän hyvinvointiyhteiskuntamme pitää ottaa vastuu näistä, jotka itse eivät kykene siihen. Nyt tarvitaan huomioida budjetissa myös 500 ihmisen mahdollisuus päästä sisään pois kadulta, sillä katu tappaa ennemmin tai myöhemmin.

On totta, että asunto ensin -malli on ollut toimiva, ja olemme voineet asuttaa mallin mukaan ihmisiä omaan kotiin, mutta tarvitsemme vielä paikkoja niille, jotka eivät oman ovensa takana pärjää, sillä päihteet ja yksinäisyys tuhoavat. Kaikki eivät ole vahvoja selviytyäkseen tässä usein niin hektisessä ja ikävä kyllä segregoituvassa yhteiskunnassa, jossa jokainen ihminen on arvokas ja laulun arvoinen, kuten mestari Lavi aikoinaan totesi.

Tarvitsemme yhä yhteisöllisiä asumispalveluita yksinäisyyden vähentämiseksi ja päihdetyön tekemiseksi, sillä oma koti on liian suuri haaste yhä suurelle määrälle asunnottomia. He tarvitsevat tukea päihteettömyyteen eivätkä osaa asua ilman että naapurit häiriintyisivät ja kotirauha rikkoontuu. Siksi tarvitaan yhteisöllistä asumista. Esimerkiksi voidaan hyödyntää tyhjiä liiketiloja ja muita rakennuksia, mahdollisesti tyhjiä kouluja asunnottomuuden vähentämiseksi ja ihmisen kokonaisvaltaisen huomioon ottamisen varmistamiseksi.

Tuon vielä esiin erään ystävän, jonka hain veneestä. Tästä on joitain vuosia aikaa, noin 2007 muistaakseni. Eräs meidän yhteinen ystävämme otti minuun yhteyttä ja kertoi, että kaveri x asui äitinsä ja isänsä pihalla veneessä. Vanhemmat eivät hyväksyneet häntä kotiin, koska hän oli jo syrjäytynyt niin paljon. Me olimme nuoruudessamme kavereita ja nyrkkeilimme samaan aikaan, mutta hän alkoi syrjäytyä ja lopetti urheilemisen ja katosi elämästä. Nyt kuulen siitä myöhemmin, monta vuotta, 15 vuotta jälkeenpäin tästä kaverista. Yksi yhteinen ystävämme

15.11.2017

oli huolestunut hänestä ja kysyi minulta, voinko auttaa häntä. Totta kai autan kaveriani. Minä asutin hänet, ja hän asuu tällä hetkelläkin Helsingin vieraskodilla ja tulee toimeen ilman yhteiskunnallisia suuria kuluja. Lääkehoidon kulut rikollisuuden takia taikka sairaudesta johtuvat lääkekulut ovat pois. Hän pystyy asumaan siellä. Se on etu yhteiskunnalle ja säästää paljon myös yhteiskunnan varoja. Tämä oli hyvä malli. Tämä kaveri olisi kuollut sinne veneeseen. Silloin kun minä hain, oli varmaan 25 pakkasta, ja hän oli asunut veneessä jo pitkän aikaa. Hänellä oli iso parta, mutta hän tunsu minut, ja siitä jotain syttyi meissä. Hän muisti minut, ja hän lähti mukaani, kun sanoin, että vien sinut paikkaan, missä sinulla on oma koti ja oma vuode ja ovi. Hän pärjää tänä päivänä siellä ja asuu ja voi hyvin. Nyt tarvitaan niitä, jotka eivät pärjää ja ovat kadulla vielä, hekin tarvitsevat paikan, missä he voivat nukkua ja viettää elämäänsä.

Kiitos.

Valtuutettu Aleksis Niskanen

Kiitoksia.

Haluan ihan aluksi onnitella kohta 100 vuotta täyttävää Suomea. Tosiin täällä ovat demarit kantaneet ryhmäpuheessa huolta helsinkiläisten nuorten syrjäytymisestä, ja lisäksi toitte esiin sen, että esim. vanhustenhuollon huonosta tilasta Helsingissä. Kun puhutaan nuorten syrjäytymisestä Helsingissä, on pystyttävä tuomaan esiin se, mistä ilmiö johtuu. Esim. muualta Suomesta Helsinkiin tulevat nuoret turvapaikanhakijat, joilla ei ole vaadittavaa kielitaitoa, koulutusta ja/tai motivaatiota edes hakea töitä. Voidaan todeta, että yhä kasvavammassa määrin nuorten syrjäytyminen johtuu siitä, että niin sanotut uudet tulijat ovat huonosti työllistettävissä. Kun teknologian kehitys ja robotisaatio tulee joka tapauksessa hävittämään lähivuosina kymmeniä tuhansia työpaikkoja ja työelämä on suuressa murroksessa, yksittäinen kaupunki ei valitettavasti pysty isollakaan rahasummalla parantamaan syrjäytyneiden nuorten ongelmaa. Ongelma täytyykin ratkaista valtion tasolla kiristämällä Suomen maahantuloehtoja EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta ja ottamalla käyttöön pikakäännötyksen Suomen rajalla. Niin kauan kuin Suomen valtio harjoittaa liian löysää maahanmuuttopolitiikkaa, syrjäytyneiden nuorten ja muidenkin sosiaalisten ongelmien määrä tulee lisääntymään räjähdysmäisesti Suomessa.

Koska Suomi ei ole pystynyt estämään syrjäytyneiden nuorten ilmiön kasvua aikaisemminkaan kauan ennen vuoden 2015 koko Eurooppaa kohdannutta pakolaiskriisiä, näin olisi parempi, että Suomi hoitaa jo

15.11.2017

Suomessa olevien asiat kuntoon, etusijalla Suomen kansalaisten ja suomalaisten syrjäytyneiden nuorten asiat kuntoon. Kun Suomi on viime vuosina ottanut enemmän vastaan turvapaikanhakijoita kuin mitä meidän todellinen taloudellinen vastaanottokykyimme ja kotouttamiskykyimme on, tällaisessa tilanteessa kunnat joutuvat rajujen menopaineiden kohteeksi. Kantasuomalaisten palvelut ja etuudet eivät saa koskaan olla ristiriidassa uusien tulijoiden etuuksien kanssa. Laittomasti maassa olevat henkilöt pitää poistaa maasta välittömästi. Kuntien ja Helsingin vastuu on lähettää signaali valtiovalalle, että kuntien talous ei kestä jatkuvaa turvapaikanhakijoiden ja elintasosiirtolaisten määrää. Itse olen nähnyt Helsingin sosiaali- ja terveystalouden jaoston kokouksessa järkyttäviä ihmiskohtaloita, joissa melkein 100-vuotiaita monisairaitakin evätään heille kuuluvia etuja, koska joidenkin poliitikkojen mielestä melkein 100-vuotias ja monisairas on omatoiminen.

Hyvät valtuutetut.

Me elämme maassa, jossa 100-vuotiaat monisairaavat vanhukset nähdään omatoimisina, ja samaan aikaan vastaanottokeskuksissa nuoret turvapaikanhakijamiehet saavat aterian vastaanottokeskukseen 5 kertaa päivässä. Helsingin päättäjillä on oltava kykyä ratkaista nämä ongelmat Suomen 100-vuotisen historian juhlavuonna. Paasikiven hengessä pitää olla kykyä tunnustaa tosiasiat ja myöntää, että Suomen valtio elää yli varojensa ja että tämä valtion yli varojen eläminen rankaisee tavallisia suomalaisia ja asettaa kunnille kohtuuttomat menopaikkeen erilaisten etuuksien, erityisesti turvapaikanhakijoille ja erityisesti asuntopuolella. Itsenäinen Suomi täyttää kohta 100 vuotta. Sen vuoksi on erityisen tärkeää muistaa se historiallinen tosiasia, että maa, joka tänään unohtaa oman maansa kansalaiset, on huomenna historiaa.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos, valtuutettu Aleksi Niskanen, tästä kannanotosta. Olen tietysti samaa mieltä Niskasen kanssa siitä, että näihin turvallisuushäikiin on suhtauduttava vakavasti. Mutta täytyy myös muistaa nyt kun tässä puhutaan nimenomaan maahanmuuttajista ja heitä asetetaan jollakin tavalla yhteiseen pottiin, heitä kohdellaan jonkinlaisena yhteisenä entiteettinä, että tämä on nimenomaan sellaista puhetapaa, joka on omiaan lisäämään polarisaatiota eikä vähentämään sitä. Tällainen polarisaation kasvattaminen on mielestäni hyvin valitettavaa. Siitä

15.11.2017

pitäisi pyrkiä pidättäytymään, koska se ei lisää turvallisuudentunnetta meidän jokaisen arjessa, vaan vaikutus turvallisuudentunteeseen on negatiivismerkkinen. Ei pidä lähteä pelottelemaan taikka osoittelemaan sormella jotakin. On totta, että humanitääriseen maahanmuuttoon liittyy ongelmia ja niistä pitää pystyä puhumaan vakavasti ja kiihkottomasti, mutta ei pidä lähteä tällaiselle lietsomisen tielle.

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomen perustuslain 1. §:n mukaan Suomi kunnioittaa ihmisarvoa ja yksilönvapautta ja oikeuksia ja edistää oikeudenmukaisuutta tasavossassa ja oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa. Se vastauksena tuohon äskeiseen puheenvuoroon.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Arajärvi kiteytti sen, mitä tuohon edelliseen valtuutettu Niskasénin puheenvuoroon voi todeta. Tämäntyyppinen puheenvuoro rajat kiinni -hengessä ei kuulu Helsingin valtuustoon. Me olemme tänään juuri puhuneet siitä, miten Helsingistä pitää tulla kansainvälinen ja ketterä ja miten me olemme moderni, innovatiivinen kaupunki. Siihen kuuluvat ihmiset ja ihmisoikeudet.

Kiitos.

Valtuutettu Vartiainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä todettiin, että liitettiin nämä julkistalouden ongelmat nimenomaan turvapaikanhakijoihin. On hyvä kuitenkin tiedostaa se, että kestävyysvajeongelma on paljon yleisempi, ja joka kerta kun Suomeen syntyy lapsi, meillä julkisen talouden vastuut kasvavat hieman enemmän kuin odotetut tulot. Sehän on vain toinen määritelmä tälle kestävyysvajeelle. Oli maahanmuutosta työperäisestä mitä hyötyjä tahansa ja turvapaikanhakijoista keskimääräisiä kustannuksia, meidän täytyy tämä kestä-

15.11.2017

vyysvajeongelma hoitaa ja ihan samalla tavalla uusien suomalaisten ilmaantuminen maailmaan heikentää meidän julkistalouttamme. Tämä asia ei ole mitenkään turvapaikanhakijoiden vika. Se on ihan meidän päättäjien vastuulla.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Halusin omassa puheenvuorossani nostaa vielä tai painottaa sitä, mitä vasemmistoliiton ryhmäpuheenvuorossa oli vahvasti esillä eli sote-palvelujen merkitystä. Yleisemmin haluaisin sanoa, että täällä on tänään hehkutettu hienoa budjettia ja miten on saatu sitä ja tätä hyvää, mutta haluaisin muistuttaa kuitenkin, että meillä on valtava määrä ihmisiä, jotka ovat tässä kaupungissa haavoittuvassa asemassa. Heitä ei voi ajatella isona ryhmänä. Täällä valtuutettu Järvinen kertoi veneessä olevan kaverinsa tarinan. Eihän niin voi olla, että järviset, niemiset ja muut kävisivät pelastamassa ihmisiä erilaisista tilanteista. Meidän pitää kyetä tässä budjetin toimeenpanovaiheessa näkemään myös se, että nämä haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset kyetään huomioimaan yksilöinä palvelujen piirissä. Tämä on erittäin tärkeää. Tämä koskee erityisesti lastensuojelua, terveydenhuoltoa, koulua, vanhustenpalveluja, jopa kulttuuria ja liikennettä. Kun meillä on nyt tällainen tietyntyyppinen hype päällä tässä kaupungissa, kaikki tuntuvat olevan sitoutuneita siihen, se pitää muistaa, että kaikki eivät jaksakaan siinä hypetyksessä. Se on mielestäni tärkeää silloin kun lautakunnissa mietitään näitten palvelujen kohdentamista tai työpaikoilla sitä, miten toteutetaan.

Tämä budjetti pitäisi saada menemään kaupungin työpaikoille, että kaupungin työntekijöillä olisi mahdollisuus toteuttaa tätä budjettia, että se koskee viimeisintäkin lastentarhanopettajaa, joka meinaa uupua, koska ei ole sijaisia, on liian suuri ryhmä eikä voi tehdä työtään kuten haluaa. Tämä on mielestäni, tai minulle tämä on suuri huoli. Toivottavasti budjetti toteuttaa näitä kaikkia hyviä tavoitteita.

Kiitos.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

15.11.2017

Olen kovasti iloinen siitä, että budjetissa toteutuu eräs vanha tavoitteeni, ja siitä kiitos budjetin tekijöille ja neuvottelijoille. Nimittäin budjetin pitää olla dynaaminen. Sen pitää reagoida tilanteen muuttumiseen. Tämä koskee erityisesti nyt tällä kertaa veroprosenttia. Tämä on nyt tällä kertaa paperi – siltä osin kuin se paperisena nyt vielä esiintyy – joka todellakaan ei harmita yhtään. Tuntuu hyvältä. Tärkeät asiat hoituvat tämän mukaan. Siitä olemme saaneet koko pormestaristolta vakuutuksen. Jos jotain vähemmän tärkeää ei hoidu, sille löytyy ehkä toinen aika.

Monet täällä eräällä sivustalla salia puhuvat tuottavuudesta. Olen kuitenkin tullut siihen päätelmään, että puhuakseen tuottavuudesta pitää hankkia siitä puhumiseen jonkinlainen uskottavuuden tausta, ja kaikilla tietysti ei aina sitä ole. Minä olen viimeinen, joka uskaltaisi siitä lausua sanaakaan.

Olisin itse toivonut kuitenkin, että harrastepuolelle seuraavalla kerralla ja jo nyt olisi lisää saatu pikkuisen rahaa niin liikunta- kuin kulttuuriharrastuksiin, sillä nimenomaan ne ovat sellaisia tekijöitä, jotka sitovat sekä maahanmuuttajat että nuoret kiinteämmin tähän meidän yhdyskuntaamme ja järjestelmäämme. Erityisen iloinen olen myös suht tuoreena isoisänä siitä, että päiväkodit ja päiväkotipaikkoja lisätään. Tämä on iloinen asia myös ihan henkilökohtaisellakin tasolla, mutta ennen kaikkea kaikille helsinkiläisille

För att ta lite på svenska också så säger jag att det här är en väldigt fin budget för en väldigt fin stad.

Valtuutettu Kaleva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä esitetyssä budjetissa on sellainen yksi aika iso kattokäsite, johon ei juurikaan oikeastaan puututa. Se on turvallisuus. Turvallisuus on sellainen tunne, johon jokaisella suomalaisella ja jokaisella helsinkiläisellä on oikeus. On oikeastaan ihan järkevää, että turvallisuuteen ei sinänsä puututa tässä nyt esitetyssä budjetissa, koska kaikkein parasta minun nähdäkseni on antaa toimialojen itsensä päättää siitä, miten ne sopivimmin ja tehokkaimmin levittävät turvallisuuden sateenvarjon oman alansa ylle. Miten taataan turvallinen oppimisympäristö ja työskentelyympäristö kouluissa ilman kiusaamista ja pelkoa? Miten urheiluseuratoiminnalla voidaan edistää kaikkien helsinkiläisten, niin uusien kuin vanhojen, yhteenkuuluvuuden ja hyväksytyksi tulemisen tunnetta? Miten taataan senioreiden luottamus siihen, että tarpeen tullen he eivät jää yksin vaan heistä pidetään kokonaisvaltaisesti huolta? Miten uutta

15.11.2017

kaupunkiympäristöä kaavoitettaessa varmistutaan siitä, että uusi kaupunkikuva koetaan arjessa turvalliseksi? Nämä ovat esimerkkejä sellaista kysymyksistä, jotka liittyvät nimenomaan kansalaisten arjen turvallisuuteen mutta joihin vastataan parhaiten toimialojen sisällä.

Turvallisuudentunne muodostaa tärkeän osan meidän helsinkiläisten hyvinvoinnin perustasta. Turvallisuudentunnetta ei kuitenkaan lisätä ylenpalttisella, jopa vähän pelotteluun taipuvalla turvallistamispuheella. Helsinki on edelleen hyvin turvallinen kaupunki, ja yhdessä toimimalla me voimme tehdä Helsingistä tässäkin suhteessa vieläkin parempi. Kannatan lämpimästi esitettyä talousarviota.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Kalevalle voisi todeta vanhojen sosiaalipolitiikan proffien sanomana, että parasta yhteiskuntaturvallisuuspolitiikkaa on hyvin hoidettu sosiaalipolitiikka. Siitä on tänä iltana myös keskusteltu. Kannattaa myös etenkin kokoomuslaisten pitää mielessä, että hyvin hoidettu sosiaalipolitiikka on parasta turvallisuuspolitiikkaa.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttilalle. Olin jo hetken aikaa toivonut, että me jättäisimme nämä vanhat sosiaalipolitiikan professorit pois tästä salista, mutta niin ei nyt näköjään tainnut käydä. Tämä ei suinkaan tule kokoomuslaisillekaan yllätyksenä, että sosiaalipolitiikka on hyvin tärkeää turvallisuuspolitiikkaa. Se on kuitenkin vain yksi osa-alue, vaikka hyvin tärkeä. Meillä on myös muita uhkia, jotka koetaan selkeästi arjen turvallisuudentunnetta heikentäviksi. Myös näistä uhkista pitää voida puhua avoimesti, kiihkottomasti ja analyttisesti. Jos ne kieltäydytään näkemästä ja niistä kieltäydytään puhumasta, silloin turvallisuudentunne ei kyllä lisäännä vaan päinvastoin heikkenee.

Kiitos.

15.11.2017

Valtuutettu Silvo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut, hyvistä puheenvuoroista.

Haluaisin korostaa, että syrjäytymisen ehkäisemiseksi me tarvitsemme nuorille taitoja, niin suomalaisille kuin maahanmuuttajille kuin muillekin. Jopa Aleksis Kivi Seitsemän veljestä kirjoittaessaan tajusi, että seitsemän veljestä keskenään ilman vanhempia tai yhteiskunnan tukea on tiukittava pommi.

Tarvitsemme yhä enemmän taitoja, jossa nuori pystyy opettelemaan itsensä johtamista, tunteiden hallintaa ja ryhmätaitoja. Näitä taitoja me tarvitsemme yhä enemmän tulevaisuuden työelämässä ja kaikenlaisessa arjen vuorovaikutuksessa, ja näillä taidoilla opitaan myös säätelämään omaa riskikäyttäytymistä. Tästä on juuri parhaillaan mielenkiintoinen tutkimus, joka osoittaa, että Suomessa jopa on maailman parhaiten koulutetut opettajat. Hekään eivät osaa näitä taitoja opettaa automaattisesti vaan tarvitsevat siihen muun muassa Lions Quest -tyyppistä koulutusta. Suomea pidetään maailman eräänä johtavana Quest-maista, ja Suomesta käsin on vedetty koulutuksia muun muassa Lähi-idässä. Lisäksi Suomesta käsin johdetaan Quest-arviointitutkimusta, johon osallistuu opettajia 10 maasta: Japanista, Argentiinasta ja monista Euroopan maista, muun muassa Suomesta. Alustavat tutkimukset osoittavat, että opettajat todella hyötyvät tästä koulutuksesta. Tutkimuksessa tutkittiin 2 000:ta opettajaa, ja tutkimuksesta vastaa Helsingin yliopisto.

Kulttuurilla ja taiteella yhdistettynä hyvään vuorovaikutukseen voi olla käänteentekevä vaikutus, kun puhumme nuoren syrjäytymisestä. On tärkeää suunnata verovarjoja nuorten henkiseen hyvinvointiin.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannattaisin valtuutettu Strandénin pontta.

Kiitos.

15.11.2017

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Vartiainen piti niin oudon kommenttipuheenvuoron, että haluan sitä kommentoida. Hän puhui ikään kuin jokainen 100-vuotiaaseen harmaantuvaan Suomeen syntyvä lapsi olisi ongelma. On toki niin että huoltosuhde joksikin aikaa heikkenee uusien suomalaisten seurauksena, mutta kyllä pitkällä aikavälillä huoltosuhde paranee. Ihan tästäkin näkökulmasta olisi hyvä, että tämä tilanne korjaantuisi.

403 §

Esityslistan asia nro 6

KOIRAVEROSTA LUOPUMINEN

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Pakko tässä vaiheessa todeta, että tämä on yksi hienoimmista päätöksistä, mitä pääsee tekemään tässä valtuustokauden alussa. Suomihan on verotuksen ihannemaa. Täällä on aikoinaan verotettu naimattomuudesta, lapsettomuudesta ja paljaasta pinnasta – ja koirista. Näistä 3 ensimmäisestä on tajuttu luopua, ja nyt on erinomaisen hienoa, että Helsinki on vihdoinkin tullut järkiinsä ja päättää koiraveron keräämisestä luopua. Se on ollut epäoikeudenmukainen, tehoton ja muutenkin järjetön. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Valtuutettu Arhinmäki

Vuh, rouva puheenjohtaja.

Koiraverolla on ollut aivan aidot perusteet aikoinaan silloin kun oli vielä rankkureitakin. Koiraverolapulla tai -merkillä, joka piti olla pannassa, sillä esimerkiksi nähtiin, että ei ollut katukoira vaan oli jonkun oma koira. Olen nähnyt, en ole myöskään koskaan kannattanut koiraverosta luo-

15.11.2017

pumista sen vuoksi, että itse koiranomistajana ja vaimoni tunnollisena koiraveron maksajana olen ollut tyytyväinen siihen vastineeseen, jota koiraverolla saa. Pitää muistaa, että koiria varten rakennetaan koira-puistoja, agility-paikkoja, monenlaisia asioita. Puisto-osastolla työskentelen ja tiedän, mikä esimerkiksi koirien vaikutus on kasvustoon ja nurmikoiden kuntoon.

Mutta, arvoisa rouva puheenjohtaja, samaan aikaan kun nyt tämä esitys tuli, tässä on 2 hyvää puolta. Ensimmäinen on se, että me pääsemme tästä jokavuotisesta keskustelusta eroon. Toinen, minusta merkittävämpi seikka on kuitenkin se, että kun katsoo sitä tilastoa, sen mukaan meillä on vain noin 20 % siitä määrästä koiria kuin mitä tosiasiassa Helsingissä käsittääkseni on, koska tätä ei ole enää vuosikausiin valvottu. Moni ei edes tiedä, että tällainen vero on ollut eli ollut veronkiertäjä tietämättään, joten ehkä vero, jota vain 20 % maksaa, siitä voidaan luopua, vaikka minusta se on ollut sinänsä ihan perusteltua aikaisemmin ja olisi ehkä perusteltu vieläkin. Erityisesti 20 % on siinä mielessä mielenkiintoinen luku, että samaan aikaan tutkimusten mukaan 79 % suomalaisista maksaa mielellään veroja. Ehkä se kuvastaa sitä, että ei ole ymmärretty, että tällainen vero on enää olemassa.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Kissapuolueen johtavana voimana jo vanhoilta ajoilta totean, että tämä vero olisi poistettu 10 vuotta sitten, ellei silloinen kaupunginjohtaja-pormestari Eeva-Riitta Siitonen olisi laitettu kiertämään kokoomuksen ryhmää hätäpäissään sanomaan, että alkää vain äänestäkö tämän puolesta. Se oli budjettipäällikkö, joka junaili tämän, mutta nyt osoittaa erittäin suurta poliittista viisautta nykypormestarilta hoitaa tämä. Sainoinikin jo etukäteen, että jos tämän vielä teet, sitten sinä olet todella kaupungin kuningas, koska ihmiset välittävät paljon enemmän koirista kuin ihmisistä. Aikanaan täällä oli sellainen porukka, joka halusi koira-puistoihin katokset sateen varalta ihmisille ja koirille, mutta sama porukka ei ajanut ihmisille asuntoja, joita sentään pormestari on myös kiitettävästi hoitanut. Näin paljon en ole kehumut juuri ketään pormestaria tätä ennen Auran jälkeen.

Valtuutettu Rydman (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

15.11.2017

Kyllähän valtuutettu Taipale on tässä täysin oikeassa, että ihmisten ja eläinten yhdenvertaisuuteen on vielä pitkä matka. Koirien verot vedetään nyt nolleen, kun meiltä muilta kevennetään verotusta vain se 0,5 prosenttiyksikköä.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Edelliset puheenvuorot ovat olleet jo niin tyhjentyviä, ettei tässä vaiheessa enää kannattaisi sanoa mitään, mutta haluan myös yhtyä kiitoksiin ja kiittää pormestari Vapaavuorta tästä loistavasta esityksestä. Kyseessä on melkoinen muinaisjäänne. Koiravero juontaa juurensa jo 1800-luvulle, jolloin sillä pyrittiin estämään vesikauhun leviäminen. Nyt kun Helsinki tekee tämän viisaan päätöksen ja myös Tampere on viisaan päätöksen tehnyt, toivon, että myös maan hallitus ottaa tästä kopin ja kumoaa nykyisen koiraverolain. Sille ei näiden kaupunkien päätösten myötä ole enää tarvetta, koska mikään kaupunki Suomessa ei enää tämän jälkeen koiraveroa peri. Terveiset hallitukselle täältä.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan koiraverohan oli alun perin ylellisyysvero, koska sitä kerättiin ainoastaan metsästyskoirista. 1800-luvun loppupuolella se muuttui tällaiseksi terveysveroksi, kun rabies eli vesikauhu alkoi koirien keskuudessa lisääntyä, ja silloin tuli tämä kansanterveydellinen tausta. Ensimmäisen kerran Suomessa vuonna 1800 on säädetty asetus koiraveroista. Niinkin vanha vero.

Valtuutettu Arajärvi

Puheenjohtaja.

On se ehkä hyvä, ettei koira enää verojansa hauku ja kokoomuskin vähän vähemmän.

15.11.2017

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig